

Vicdan hürriyeti, matbuat hürriyeti

Siirt mebusu: MAHMUT

Mühim hâdiseler, mutlaka bazı fikirlerin daha iyi anlaşılmasına, bazı vaziyetlerin daha çok açıklanmasına sebep olurlar. Bu itibarla, Menemen faciası; yalnız cumhuriyetçilerin bundan böyle takip edecekleri yolu göstermek, güzidelere ve gençlere düğün vazifeleri yeniden ihtar etmek vazifesini hazırlamadır; aynı zamanda Cumhuriyet Halk Fırkası namına iktidar mevkiinde bulunan muhterem İsmet Paşanın ve hükümetinin şimdiye kadar muhalifleri tarafından iyi anlaşılacak istenmeyen politikasının mühim iki cephesini de vuzuh ile anlatmış oldu. Artık vicdan hürriyetine, matbuat hürriyetine dair İsmet Paşa ne düşünüyor? Bu noktalar, onun en müfrit taraftarları nazarmında bile aydınlanmış bulunuyor. Bu hakikatin anlaşılmasına lüzum vardı; çünkü gerek ağzından, kulaktan kulağa yayılan propagandalar, gerek bazı gazetelerin neşriyatı İsmet Paşa ve fırkasının vicdan hürriyetine riayet etmediği, matbuat hürriyetine taraftar olmadığı, merkezindeydi. Muhafazakârlar; lâyük devlet prensiplerine istinaden Başvekil Paşanın vicdan hürriyetine karşı olduğunu, liberaler ise hükümeti murakabe etmez ve tenkitsiz idare etmek istediği için onun matbuat hürriyetine taraftar olmadığını söylüyorlardı. Aceba İsmet Paşa meclisteki son nutku ile bu gibi vaatlere set çekebilecek midir? Cumhuriyetin memleketin siyasi terbiyesi hesabına, matbuatımızın sefa ve hürriyeti namına dilemek lâzımdır.

Muhakkak ki, hayatta bir çok muvafakkatli vüzuhsuzlukların tereddüt ve ibhamlardan ibaret. İnsanlar iyi anlamadıkları vaziyetlere ve mefhumlara tahakkuk esaretsiz bir mahiyette yeltenirler. Cumhuriyetin Türkiye'nin istinat ettiği esaslar, bazı vatandaşların tarafından işte böyle bir talihle kalmıştır. Bazı münakaşalardan ve telâkkilerden anlıyoruz ki, bizde lâyükli mefhum ve onun tatbikata taallük eden şekli yanlış tefsir ediliyor. Bilâkis vatandaşları dinsizliğe teşvik etmek, lâyük idare ruhuna ve manasına münafi hükümet-kanonların tesbit ettiği hudutlar dahilinde kaldıkları bir vatandaşın vicdaniya, dinî akidelerine müdahale etmez.

Şimdiye kadar böyle bir mühalenin vukuu da gösterilemez. Halkın camilerde tam bir tesbiti dairesinde ibadet edenleri, memlekette vicdan hürriyetine karşı hümrü ifade eden Zaman zaman dinî hareketlere karşı yapılan takibat ise; onların politika vasıtası olarak kullanıldığı hallere münhasır. Filhakika, (din elden gidilince) feriyadile taklîbi hükümetin başına çalışmak, siyasi meta bulunmak elbette takibatı ettirir. Vicdan hürriyeti sarıdan çıkıyor, müteaddi bir şekilde geliyor. İşte memnu olan hareket bu. Bu gibi hareketlerin zararlı şahıslara münhasır oluyor, umuma sirayet edip dolayısıyla inkılâp müessesini ileri hareket geri ka- Onun içindir ki, cumhuriyet dairesi, hiç bir sebep dolayısıyla nevi cürümlere göz kapa-

dan hürriyeti mevzuunda Külliyyetinin daha unutulmamalıdır: Türkiye de vicdan hürriyeti vardır. Bu halde bir vatandaşın, hiç bir politik vaziyetle meselâ tekkeye toplandırmak ve ibadet edebilirler. Medreselerde dinî terdisatı teşvik olabilmelidir mi? Aynı şekilde bir vatandaş, arap harflerini kullanması mahkemesi azasından

Gazi Hazretleri Bursayı tesrif ettiler!

Gazi Hz.ni Mudanyaya götüren Ege vapuru saray önünde Büyük Reis'in teşriflerini bekliyor

Gazi Hz. gece mufarakat ettiler

Büyük Reis bugün Bursayı şereflendirecekler ve tetkikatta bulunacaklardır..

Müteakiben Japon imparatorunun biraderini kabul için Ankaraya döneceklerdir. Gazi Hz.nin bilâhare tetkik seyahatlerine devamları muhtemel..

Gazi Hz. dün geç vakte kadar saraydaki dairelerinde meşgul olmuşlar ve gece yarısı Ege vapuruna Mudanya tarafına hareket etmişlerdir.

Gazi Hz. nin hareket edeceklerini haber alan bir çok zevat dün akşam teşyi için saraya gelmişlerdi. Bunlar arasında şehrimizde bulunan mebuslar, erkânı askeriyeye, üçüncü kolordu kumandanı Şükrü Naili paşa, Tahran sefiri Hüseyin ve Vali Muhiiddin Beyler, Halk Fırkası ve devair erkânı da vardı.

Gazi Hz. şimdiye kadar tetkik seyahatlerinde kendilerine refakat eden zevatla birlikte saat yirmi dörtte Sakarya motoru ile saraydan ayrılmışlar ve saray açıklarına gelmiş olan Ege vapuruna geçmişlerdir. Müteakiben vapur Mudanyaya hareket etmiştir.

Vapur bu sabah Mudanyaya vasıl olacak ve Gazi Hazretleri saat onda karaya çıkacaklardır. Müteakiben oradan Bursayı şereflendireceklerdir.

Büyük Reisimizi karşılamak için Mudanya ve Bursada Halk tarafından fevkalâde hazırlıklar yapılmıştır. Bursa ve havalisi Gazi Hz. ni yakından görmek istiyakile sonsuz bir sevinç içindeydi.

Bursa belediyesi Gazi Hz. şereferine büyük bir ziyafet tertip etmek isteyordu.

Fakat Gazi Hz. tetkik seyahati yapmakta oldukları ve ken dileri için hiç bir masraf ve mearasim yapılmasını arzu etmedikleri cihetle Bursada sadece hal-

kın ihtiyaçlarını tesbit için tetkik ve temaslarda bulunacaklardır. Gazi Hz. Bursa ve havalisinde bir iki gün, ağılebi ihtimal yarın geceye kadar kalarak köy lülerin de detlerini yakından dinleyeceklerdir. Sonra Karaköy veya İzmit tarafına trenle doğruca Ankaraya avdet edeceklerdir.

Büyük Reisimiz, aynı on iki sinde merkezi hükümeti ziyaret edecek olan Japon imparatorunun biraderleri Prens Takamatsu'yu kabul ettikten sonra tetkik seyahatlerine ağılebi ihtimal Dahiliye vekili ile birlikte devam edecek İzmir ve Adanayı da ziyaret buyuracaklardır. Gazi Hz. nin tetkik seyahatlerinde şehrimizde kaldıkları müddet zarfında saraya istidâ ile vaki müraacaatları bini mütecevizdir.

Bunların yüzde doksanından fazlasının şahsi ihtiyaçlara müteallik olduğu ve ancak müteba kisinin sür'atle takibi icap eden muhtelif işlere ait bulunduğu anlaşılmiş ve bunlar alâkadar devaire bildirilmiştir.

Son dakika Gazi Hz.

Bursadan İstanbul'a avdet edecekler

ANKARA 3 (Telefonla) — Reiscümhur Hz. yolların bozukluğu münasebetile Bursadan İstanbul'a avdet buyuracaklardır. Gazi Hz. İstanbul'da tevakkul etmeyecekler ve doğruca Haydarpaşadan trenle râkip olarak Ankarayı teşrif edeceklerdir.

Divanı harpler işe başladılar; Şeyh İbrahim'in itirafı

Yeni tevkifat yapılması muhtemeldir

Dün şehrimizde yeniden tevkifat yapılmamıştır. Menemen'den dünden itibaren vazifeye başlayan idareî örfiye divanı harbi tarafından lüzum görüldüğü takdirde şehrimizde daha bazı kimselerin tevkif edilerek Menemene sevkedilmeleri çok muhtemeldir. İrtica hâdisesi tahkikati le doğrudan doğruya Divanı harp meşgul olmaktadır.

DİVANI HARP DÜN İŞE BAŞLADI

İzmir 3 — İrtica hâdisesi hakkında Manisa Balıkesir ve Menemede tahkikatbüyük bir ehemmiyetle devam ediyor. Hazırlanan fezlekeler mevkullarla birlikte Menemene, divanı harbe sevkedilmektedir.

Divanı harp hey'eti bu günden itibaren fil'en işe başlıyor. Divanı harbe memur edilen adliye memurları da Menemene hareket etmişlerdir. Derhal mevkulları isticvap edecekler ve iddianamelerini hazırlayarak divanı harbe vereceklerdir.

İzmir ve mülhakatında şimdiye kadar tevkif edilenlerin miktarı iki yüze yakındır. İstanbul'da tevkif edilenler de bugün Anafarta vapurule getirilmişler ve Menemene sevkedilmişlerdir.

Şimdiye kadar yapılan tahkikat irtica şebekesinin geniş ve (Devamı altıncı sahifede)

Türk - Yunan

İtilâfı hakkında M. Mihalakopoulos'un mühim bir makalesi

ATİNA, 3 (Apo.) — Yunan Haricî Nazırı M. Mihalakopoulos Paris'te mün teşir Orop mecmuasında yazdığı bir makalede Türkiye ile Yunanistan arasında imzalanmış itilâfların ehemmiyetini de kaydederek diyor ki:

Bu itilâflarla bir taraftan Balkan devletlerinin umumî teşlaşmasının zemelleri atılmış diğer tarafta da iki komşu millet arasında lâ tarihî ziddiyet ve rekabete nihayet verilmiştir. Lozan muahedesinin imzalanmasından sonra Yunan megaloidesi ebediyen bitmiştir. Bu itilâflar hiç bir devlet aleyhine değildir."

Balkan konferansına iştirak edenlere nişan

Balkan ittihadı komitesi reisi Sabık başvekil Papaanastasiyü'nün teklifi üzerine Yunan hükümeti Balkan ittihadına iştirak etmiş olan devletler murahtlaşırma "Sauveur" Nişanı-

Şükrü Kaya Bey Gazi Hazretlerine altı saat devam eden izahatını verdikten sonra saraydan çıkıyor

Ş. Kaya B., Fahreddin Paşa Ankaraya gittiler

Menemen hâdisesi hakkında Gazi Hz. ne altı saat izahat verildi

Menemen hâdisesini mahallinde tetkik ve tahkik eden Dahiliye vekili Şükrü Kaya Bey ile idareî örfiye mıntakası kumandanı Fahreddin paşa dün sabah Seyrisefainin Çanakkale vapuru ile şehrimize gelmişlerdir.

Vapur sabaha doğru saat dörtte limana girmiş ve saat yedide Tophane rıhtımına yanaşmıştı.

Saat dokuzda vapurdan çıkan Şükrü Kaya B. ve Fahreddin paşa otomobile doğruca Dolmabahçe sarayına gitmişlerdir.

Gazi Hz. kendilerini kabul ederek irtica hâdisesi tahkikatı hakkında izahat almışlardır.

Gazi Hz. Şükrü Kaya B. ile Fahreddin paşayı öğle yemeğine alkoymuşlar ve kendilerile saat onda başlayan mülakatlar on altıya kadar devam etmiştir. Şükrü Kaya B. altı saat sü-

Divanı harp mıntakası kumandanı Fahreddin Paşa Dolmabahçeden ayrılmıştı.

FIKRA

Falih RIFKI

ABDÜLKADİR KEMALİ

Adanada bir tırka kurdu; az çok bir kalabalığın önüne geçti; meşcit, türbe dolaştı; şeriat ko nuşarak ve demokrasi yazarak, bütün fitneçiliğini tesatçılığını yaptı.

Kendisi Ankaranın eski düşmanıdır; Mecliste bütün mebus luğu zafer aleyhine çalışmakla geçti. Bir aralık ikinci grup tan yardım görenek adliye vekili bile oldu. Sevinçle Gazinin odasına koştu ve ondan şu tebrik cümlelerini işitti:

— Hükümetteki arkadaşlar sizinle çalışmayacaklarını bana söylediler. Çünkü siz hırsız imişsiniz.

Ters yüzü geri döndü. Bugüne kadar hep o hinc, hep o kara hırs, fakat sağa zikir, sola tek bir bir kısım halkı gene ele aldı.

Bütün hudut kasabalarını köylerini ayaklandıracaktı. Derken Serbes tırka kendini feshetti; içine bir ürküntü çöktü.

Ve Fransa bayrağına sarıldı. Casus, hafiyе, mühsit, vatan ve halk düşmanı, işte inkılâp tırkasının karşısındaki elebaşılardan birinin sergüzeşti ve sıfatları! Daha geçen ay:

— Biz demokrasi isteriz, diye

bağırıyordu, şimdi şüpheşiz: — Biz Fransayı isteriz, diye, Ermeni çavuşlarına diz çöktüyör.

Alçak!

BİR İNKİLÂPÇININ GÖRÜŞÜ

İsmet Paşa son nutkunda şu mühim tahlili yapıyor:

I — Bizde iktidarda bulunan adamlar; memleketin muhalefet ve tenkide tahammülü yoktur diye meş'uliyetsiz bir tahakkümüne doğru gittiler.

II — Bizde muhalefet eden adamlar, tenkit hakkını öne sürerek, bütün şahsiyetleri, devlet kanun ve kuvvetlerini ayak altına almak için hiç bir hudut tanımadılar.

Başvekilin sözüne göre son Menemen kargaşalığını yapanlara cesurluk veren şey, devletin kuvvetinde ve hükümetin işlemedesinde ziyallık tarzetmeleridir.

Bekiy, ne yapacağız? Devlet kuvvetleri zayıflıyor diye, bir takım tesatlar çıkıyor, diye devlet adamları tenkit olunmamacak mıdır?

Bu suali de Başvekil soruyor

Devamı altıncı sahifede

Aza Mehmet Ali Bey

Reis Cemal Bey

Arif Orucun tahliye talebi reddedildi

Mahkeme şahitlerden İzmitte bulunanların celbini, digerlerinin istinabe suretile ifadelerinin alınmasını kararlaştırdı

İzmit, 3 (Milliyet)— Mahkeme geçen hafta çok kalabalık bir kitle huzurunda başlayan Yarımın muhakemesine bugün de çok kalabalık bir samihin huzur ile devam edildi

DİNLEYENLER BİN KİŞİ KADARDI

Saat onu çeyrek geçiyor halk sabırsızlık içinde Arif Oruç ve Süleyman Tevfik Beyler muhafaza altında salona girdi. Vekilleri Etem Ruhi Bey bunları takip ediyordu. Reis ve azalar yerlerini işgal ettiler müddei umumî makamını gene muavinBahâ Bey işgal ediyordu.

Münasebetsizlik

Mısır'da aleyhimize neşredilen bir karikatür..

Kahireden "Times" gazetesine bildirildiğine göre ahiren uyusturucu maddeler ticareti yapan beş Mısırlı beşer sene ağır hizmete ve biner lira nakdi cezaya mahkûm edilmişlerdir.

Türkiyeden kaçak suretile Mısır'a esrar ithal edildiği iddia edilmiş ve evvelce Türkiyede sithiye işlerinde bir mevki sahi bi olmuş olan Dr. Nazım isminde biri bu işte alâkadar görülmüştür. Gene Kahireden Havasın bildirdiğine göre Mısır gazeteleri Mısır'a esrarın Türkiyeden getirildiğini iddia ile bu bapta Cemiyeti Akvama bir rapor verileceğini yazmaktadı. Mısırda haftalık bir gazete oradaki Türkleri müteessir eden bir karikatür neşretmiştir. Bu

Kahire sefiri Muhiddin Faşa

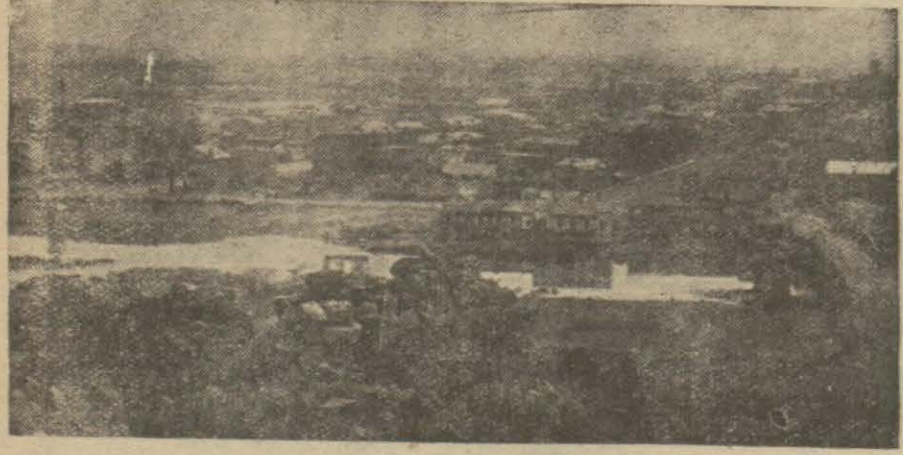
karikatürde Türkiye her tarafa esrar satan bir şekilde gösterilmiştir. Bunun üzerine Kahireden Türk sefirinin Mısır hükümeti nezdinde teşebbüsatta bulun-

Muhabir mektupları..

Bir teneke beşi bir yerde altın !..

Katilin evi arıyor ve deste deste banknottan başka teneke ile de altın bulunuyor..

Karsın umumî manzarası

Karsın havalarmı emniyet caiz değildir. Şimdiye kadar güler yüz ve tatlı çehre gösteren teşrinisani bu gün suratını ekşitti ve kar yağmağa başladı. Evi barkı olanlar için bunun ehemmiyeti yoksa da benim gibi daha bir çok vilayetleri dolandırmak mecburiyetinde olanlar için oldukça elimdir. Bu havalar Artuvine gitmek için yalnızca geçmek tehlike olduğu gibi geriye dönerek Kop ve Zigana dağlarından da aşmak her baba yiğitin kârı değildir.

Zenginler arasında cinayet

Şeytan kulâğma kurşun vukuat olmuyor derken geçen hafta Karsın yerli ahalisinden ve zengin tüccarlarından Manil ağaile kardeşi İsrail tarafından Yusuf oğlu Halil isminde bir tüccarı öldürmüşlerdir.

Bunlar evvelâ iştret etmişler sonra Şah Muradın kahvesinde dil kavgası yapmışlar ve yekdiğerine hücum etmişlerse de polisler tarafından menedilmişlerdir. Bunlar saat bir buçukta evlerine avdetlerinde istasyon mahallesinde (Keremin) hanesinin köşesini dönmekte bulunan Şahin, Batan ve elektrik fabrikasında iş başı ağa namı olan şahısların üzerine Manil ve İsrail taraflarından atılan kurşunlardan tahaffuz için Batan ağa duvar köşesinde saklanırken ayağı kayarak düşmüş ve bunu gören yeğeni Yusuf oğlu Halil annesine bağırarak "dayım vuruldu", diyerek yanına koştuğu bir sırada atılmak olan kurşunlar kendisine isa bet eylemiş ve mecruhan hastaneye naklolunmuş ise de üç gün cü günü vefat etmiştir. Katillerin haneleri polis tarafından tahrihi edilmiş ve teneke dolu su beşi bir yerde altın ve külliye miktarında Banknota tesadüf edilmiş ve iki Rus tüfengi ile bir miktar cephaneye bulunmuştur.

İskân işleri

Sabık İskân memuru İbrahim Efendi suisstimalinden dolayı altı aya mahkûm olarak eliyevm mevküftür. Bu Vilâyette mübadil olmadığı gibi mübadillerden metrük arazi ve emlak da yoktur. Yalnız Ermeni, Rum ve Ruslardan metrük arazi ve emlak Rusyadan gelen mültecilere borçlanma kanununa tevfi-kaz iskan edilmektedirler. Hudutlarımızı iltica edenlerin mahalli müretteplerinin tayini Dahiliye Vekâletine aittir. Hısm akrabası Kars Vilâyetinde bulunan Dahiliyeden istizan edildikten sonra burada kalabilirler. Şimdiye kadar bu suretle ne miktar mülteci iskan edildiği ne dair bura iskan dairesinde malumat yoktur. Sebabi ise altı vilâyetten vakit ve zamanile iskan elverişli arazi ve emlak teşbit ve iskan edilecek bildirilmediğindir. Burada eliyevm elde muamele görecektir dosya yoktur. Müddetini geçi-rip vaktinde müracaat etmeyenlerin dosyaları da muameleden ihraç olunmuştur. Gerçi bu mülteciler iskan işlerini fahriyen müracaat vaktinde müraca-

taç eylemedikleri cihette bu zavallılara şimdi hiç müracaat eylememiş nazarile bakılmaktadır. İşte bunların mağduriyetlerini izale için Hey'eti Vekileden bir karar çıkması intizar olunmaktadır. Müddeti kanuniyesi zarfında müracaat edemeyen ve yahut edip te dosyaları ikmal olunmayan bu zavallı muhacirlerin perişan hallerine acil bir çare bulunmasına Dahiliye Vekili muhtereminin nazarı merhametleri celbolunur..

En mühim ve hayati bir mesele

Senekdenberi Kars ve Erzurum vilâyetlerinde bir vebai baka-ri vardır ki bu havalıyı harabezara çevirmeğe sebep olacak derecelerde karantene usulü tatbik olunmaktadır. Konuştuğum ve gördüğüm mehafili ilmiye ve karantinenin mazarratından ve ticaretin bu yüzden zevale yüz tuttuğundan bahsetmektedirler. Vebai baka-ri hakkında tatbik olunan iki usulden en fenası bizim tarafımızdan tatbik olunan tarzı tatbik olduğunu söylüyorlar.

Bizim usulümüz şudur: Bizde gayri musap hayvanata serum yapılmaktadır ki 14, 15 gün kadar bir muafiyet vermektedir. Bu müddet zarfında vebai baka-ri husule getiren mikrop- ların iltihâzı lâzım geliyor. Halbuki 14 gün zarfında Kars ve Erzurum gibi hayvanatı mebzul memleketlerde ancak bir kaç köyün hayvanatına serum yetiştirilebilir ve yapılabilir. Esasen ahırlar gayri fennî olduklarından bu müddet zarfında bütün mikrop- lar imha edilemez. Binaenaleyh bu usul masraf ve külfetten başka bir şey değildir. ve hiç bir faidesi de yoktur ve ticaret te müteessir olmaktadır.

Rusların usulü: Rusların ken dilerine mahsus tatbik eyledikleri muhtelit bir usul vardır ki hem aş ve hem de serum bir arada yapılmaktadır. Bu usul mu cibince hastalık muntakasına derhal bir mücadele hey'eti gidiyor, hasta hayvanlardan muhakkak hasta olan bir hayvan (bu hayvanı seçip bulmak çok mühimdir) intihap ederek bunun kanını alıyor ve oradaki hayvanlara köy köy aşı yapıyor ve aynı zamanda da şafî olarak serum tatbik ediyor. Neticede hayvan aktif bir muafiyet kesbetmiş oluyor ki serumdaki pasif muafiyete nazaran daha uzun ve daha devamlıdır yani besenedir. Her ne kadar Piroplazmos hastalığı bu usulün tatbikine bir mâni fennî teşkil edeceği söyleniyorsa da bu husus bakteriyoloji muayenesile tesbit edilebilir ve Rusların bu usulü tatbik ettiklerine nazaran herhalde bunun muvafık olduğuna şüphe yoktur.

Uzun müddet süren yalnız serum mücadelesi iyi bir netice vermediği gibi iktisadiyata da büyük darbeler vurmaktadır. Çünkü hastalık sık sık nüksetmekte ve karantineler de tevali eylemektedir. Köylünün yegâne vasıtai mâişeti olan hayvanatı ne satabiliyor ve ne de alabiliyor ve aynı zamanda vebai nakliyesi olduğundan bun-

HARİCİ HABERLER..

İtalya başvekilinin nutku

M. Mussolini, muahedelerin tadili ile harp ve sulh hakkında uzun uzadıya beyanatta bulundu..

Fransada

Mareşal Joffre dün öldü

PARİS, 3 A.A. — Mareşal Joffre, bu sabah saat 8,23 te ölmüştür.

[Umumî haberi] bin 914 de başlangıcından itibaren 916 senesi sonuna kadar Fransız başkumandanı olan Mareşal Joffre 78 yaşındaydı. Değerli bir asker, kurtuluş harbinin nazik zamanında memleketine hizmet etmiştir.

Mareşal Joffre (En son bir resmi)

Mareşalin son zamanlarda hastalığı ağırlaşmış, şişen bir bacağı kesilmişti. Mareşal Joffre'un ölmesi umumî harbin meşhur simalarından biri daha dünyadan çekilmiş oluyor.]

Fransa-İngiltere

PARİS, 2 A.A. — İngiliz ve Fransız hazineleri muhassısları bu sabah müzakeratta bulunmuşlardır. Salâhiyyetler mahafili konferans mevzuu ile neticeleri hakkında fevkalâde bir ketumiyet göstermektedir.

PARİS, 2 A.A. — Selâhiyyetler mahafili İngiliz ve Fransız mütehassısları arasında vuku bulan mülakatların her iki memleketi alâkadâr eden mahafili meselelere dair olduğunu beyan etmektedir.

Mısırda kapanan gazete

KAHİRE, 2 A.A. — Ahiret tatil edilmiş olan Essiyase gazetesinin sahipleri hükümet aleyhine bir dava açmışlardır.

Bahri tahdidi teslimat

VAŞİNGTON, 2 A.A. — M. Hoover, Londra bahri itilâfı muhiyet mevkiline koyan beyannameyi imza etmiştir.

Iyoy!

Kars vilâyetinde yarım milyondan ziyade siğir hayvanatı vardır, bunların her birine serum bulmak, serum yapmak, baytar tedarik eylemek mümkün olmadığı gibi mümkün olsa dahi temin eyleyeceği menfaat 15 günlük bir muafiyetten ibaret kalır!

Bu büyük derde çare

Vilâyet merkezlerinde bir veya iki seyyar mücadele hey'etleri, bir kaç baytar ve bir kaç yetmiş sâhihiye memurları bütün vesait mücadeleye ilmiye-hiz olarak hazır bulundurulmalı ve hastalık zuhur eden yere giderek mücadeleye başlanmalı ve 21 gün zarfında vazifesini bitirecek karantineni kaldırmalı ve kat'î raporunu vermektir. Bu usul sayesinde hem halk zararından vıkaye edilmiş olur ve hem de herkesin dilinde dolaşan bir takım su istimalde meydan verilmemiş olur. Bu bahse yine avdetle bazı tedabir arzelyeceğim.

Postayı vuranlar

Kolp ile Kağzınan arasında Boğum derede postayı vuran Kerem Kası çetesi jandarma kuvvetleri ve Digor nahiyesi müdürü Cemil Bey tarafından takip edilerek vukua gelen müsademede Kerem Kası meyyitinde elde edilmiştir. Postada para olmadığından torbalar açılmış ve kağıtlar saçılmış olduğu halde başbaşa bulunmuştur. Maktulün altı arkadaşı firar eylemişlerse de devam eden şiddetli takibat neticesinde bunların da yakında imha edileceği şüphe yoktur.

Ecnebi matbuatı

Memleketimize dair...

" Temps., gazetesi Türkiye'ye tahsis ettiği bir başmakalede mevcut iktisadi ve mali müşkilâtın bahisle bir takım gayri memnunların bu vaziyetten istifa ederek şekli hükümet aleyhine tahrik için bunu fırsat itihaz ettiklerini, halbuki bu müşkilâtın meydana çıkmasındaki hatanın ne Gazi Hz. ne, ne de İsmet Paş. kabinesine raci olduğunu yazarak Gazi Hz. nif memleket dahilinde bir tetkik seyahati yaparak halk ile doğru dan doğruya temas ettiklerini ilâve etmektedir.

" Temps., gazetesi son Menemen hâdisesinden de bahsetmekte ve geçenlerdeyanlı olarak Avrupa'ya akseden ve sonra tekzip edilen bir rivayeti kaydederek bunun üzerine muhakeme yürütülmektedir. Bu rivayet sözde Gazi Hz. nin cümhur riyaseti mekâmını Fevzi Paşaya bırakarak bir millî birlik kabinesi teşkili tasavvurunda olduğu merkezindedir.

" Temps., gazetesi mekalesinin sonunda diyor ki: " Her halde ısratı muhakkaktır ki, bu vaziyette Gazi Mustafa Kemal Hz. bu istikamette ciddi bir himmet gösterecek vegâne zattır.."

Yunanistandaki muhacirlerin vaziyeti

" Times " gazetesi Yunanistan hakkında yazdığı bir başmakalede Anadolu hezimetinden sonra Yunanistana iltica etmiş olan Rum muhacirlerin yerleştirildiğini, bu işle meşgul olan komisyonun işini bitirdiğini yazan İngiliz gazetesi 150,000 ailenin her suretle yerleştirildiğini, mektepler ve dispensarier tesis edildiğini ilâve etmektedir.

Türk-İran hududunda

" Times " in Kahire muhabiri gazetesine bildirdiğine göre Mısır alman bir takım haberlere göre kânunuevvelin 12 'sinde 300 kadar Kürt İran hududunu aşarak Türkiye hududuna girmişler ve Türk kıtaatı tarafından mukabele görmüşlerdir. Kürtler eylûlden beri rahat durmakta ve bunların başı olan İhsan Nuri İranlılara teslim olmuştu. Fakat İhsan Nuri'nin şimdi İrana verdiği sözü tutmayarak dağa çıkmış ve Van gölünün 20 mil şimalinde Patnosta bir beyanname dağıtarak etrafında bir takım avne toplamıştır.

Fransız gazeteleri

Yeni gelen Fransız gazetelerinde memleketimize dair intişardan bir takım tefsirlerde hem kâmilan " Temps " gazetesinin kaydettiği bu rivayet üzerine mutalea bina edildiği görülmüştür. Bu gazeteler Menemen hâdisesinden bahsederken mef-suh fırkanın geçen aylarda yaptıkları tsirlerden bahsetmektedirler.

" Journal " gazetesi netice olarak Gazi'nin fırkası olan Halk fırkası erkanının müttehit olduklarını, fırkanın kuvvetli olduğunu yazmaktadır.

Amerikalı tayyareciler

NEVYORK, 3 A.A. — Berly Hart isminde genç bir dul kadın ile mülâzim William Mac-larev, tek satılı bir tayyare ile Bernudes ve Açores adaları tarikiile NevYork - Paris seyahatını yapmağa bu sabah çıkmışlardır. Bu teşebbüse hususî bir alâka gösterilmesine sebep tayyarecilerin yanlarına ilk defa olarak ticaret eşyası da almış olmalarıdır.

Hindistan konferansı

LONDRA, 3 A.A. — Yuvralak masa konferansının başba komisyonunun açılış celsesinde Lord Sankey İngilterenin hukukundan vaz geçmemekle beraber bazı müsadatta bulunmağa

Tehlikeli...

M. Venizelos ta böyle söyledi

M. Mussolini tarafından vakit vakit söylenen nutuklar İtalya'nın uzak ve yakın komşularında muhtelif tefsirlere uğramaktan hali kalmaz. Şimdiye kadar bunun defatla emsali görüldü. İtalya başvekilî hararetli olduğu kadar her türlü dolambaçlı kelime ve cümle o-yunlarını bir tarafa bırakarak maksadını açıkça söyleyen bir devlet adamıdır. Onun için me-

M. Mussolini

selâ son zamanlarda beynelmilel vaziyetten bahsederken umumî harbin sonunda mağlûplara zorla kabul ettirilmiş olan muahedelerin tadili lâzım olduğunu söylemekte tereddüt etmemiştir.

Sulhün muhafazası için emin vasıtanın bir millet için millî müdafaa esbabı hazırlamak olduğunda tekrar eden gene M. Mussolini'dir.

Son zamanlarda, bilhassa Türkiye ve Yunanistan arasındaki maziden kalma bütün meseleler halledilerek dostluk misakı akdedildikten sonra Avrupa matbuatında türlü türlü tefsirlere tesadüf edildi. Başta İtalya olduğu halde Avrupada muahedelerin tadili lehindeki cereyana Türkiye ve Yunanistan'ın da karışarak bu cereyanı takviye edecekleri söylendi. Bu kabil nesriyat Avrupa matbuatının ne kadar karışık tefsirlerde bulunduğu gösterir.

Dün gelen bir telgraf M. Mussolini'nin yeni bir nutuk söylediğini bildiriyor. Nutkun metni henüz bilinmiyor. Her halde İtalya'nın vaziyetini göstermesi itibarile az mühim olmayacak olan bu nutuk zamanında söylenmiş denebilir.

Aynı zamanda M. Venizelos da Lehistan da beyanatta bulunarak muahedelerin tadili aleyhinde söz söylemiştir.

ROMA, A.A. — M. Mussolini yeni bir nutuk irat etmiş ve fasizizmin muharebe ve muahedeler karşısındaki vaziyetini tasrih etmiştir.

VARSOVA, A. A. — Matbuat mümessilleri kabul eden

M. Venizelos, muahedelerin yeniden tetkikine kalkışmanın gayet vahim bir harp tehlikesi teşkil edeceğini beyan etmiştir.

İngilterede amele meselesi

MANCHESTER, 2 A.A. — Manchester patronları ile amele birlikleri arasında bugün akdedilmiş olan konferans temamen akamete uğramıştır. Pamuk sanayiinde işlerin durması muhtemeldir.

Fransada maç

PARİS, 2 A.A. — Fransa takımı ile İrlanda takımı arasında yapılan futbol maçında Fransa takımı İrlanda takımına sıfıra karşı 3 sayı ile galip gelmiştir. Bu maç yeni senenin ilk bey-

Son Haberler

Düyunu Umumiye ve bankadaki paramız..

Banka, ne kendisine verdiğimiz parayı ne de beş kûsur milyon lirayı Düyunumuzumiyeye vermiş değildir

ANKARA 3. (Milliyet) — Düyunu umumiye idare meclisinin son günlerde tevessül ettiği bir muamele gazetelere yanlış bir şekilde aksetmiştir.

1 — Düyunu umumiye meclisi filvaki şark demiryolları hesabından hükümetimize ait olup kendi emrinde Osmanlı bankasında bulunan bir meblâğı hesaba geçirmiştir. Ancak bu para yazıldığı gibi beş kûsur milyon Türk altını değildir. cüz'î bir miktardır. Osmanlı bankası da bu muameleye alet olmaktan mes'ul değildir. Banka başka türlü hareket edemezdi.

2 — Osmanlı bankasına yattırılan Düyunu umumiye taksitinin üçte birini teşkil eden meblâğın Düyunu umumiye meclisi tarafından henüz çekilmiş değildir.

3 — Hükümet Düyunu umumiye meclisinin elçabukluğu na karşı derhal tedbir almış ve Osmanlı bankasına verdiği bir emrele Düyunu umumiyeye tevzi edilmek üzere hazırlanan sü-lüs nisbetinde Düyunu umumiye taksitinden şark sime iddeleri parasının balig olduğu miktarı parasmın lüzumunu bildirilmiştir. Banka bu emri ifade cedinden ortada bir mesele kalmamıştır.

Varşova mülâkatında neler konuşuldu?

M. Venizelos'un Zalenski ile mülâkatına dair bir tebliğ neşredildi

VARŞOVA, 3 A.A. — Resmî bir tebliğde deniliyor ki: " Pek samimî bir surette cereyan etmiş olan Venizelos - Zalenski mülâkatı esasında iki hükümet adamı umumî vaziyeti gözden geçirecek bu husustaki noktaları nazarlarını mutabakata memnuniyetle müşahade etmişlerdir. Bundan maada mülâkat onlara birbirinden hiç iltihâf ile ayrılmamış bulunan Yunanistan ile Lehistanın iktisat sahasında daha şimdiden birbirine sayan dikkat bir surette tekarrüp ettiklerini görüp anlamak imkân ve fırsatını bahşeyen miştir. Bu mukarenet geçende akdolanun Leh - Yunan muahadesinin imzasile teyit ve tasdik olunmuştur. Bu suretle iki memleket ekisinden daha vâsi bir faaliyet zemini açılmaktadır.

VARŞOVA, 3 A.A. — Venizelos dün akşam Viyana müteveccihin şehrimizden ferak etmiştir.

İSTANBUL, 3 A.A. — Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Menemendeki tahkikata Reisicumhur Hazretlerine zatta bulunmuş ve bu akşam ekspresle Ankaraya hareket etmiştir.

İSTANBUL, 3 A.A. — Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Menemendeki tahkikata Reisicumhur Hazretlerine zatta bulunmuş ve bu akşam ekspresle Ankaraya hareket etmiştir.

Şehidin mezarını ziyaret

ANKARA 3 (Milliyet) — Bir kaç me'b'us suret hususiyede büyük şehidin kabrini ziyaret için Menemene gideceklerdir.

Spor kongresinin dünkü içtimalı

ANKARA 3 (A.A.) — Spor kongresi bugün öğleden evvel ve sonra yaptığı iki umumî beyin mada raporları ve Şeref Beyin olimpiyat seyahatine ait notalarını dinlemiş ve encümenlerde raporlar üzerindeki tetkikata devam etmiştir. Kongre nizamnamesinin pratik şekile tadil hakkındaki noktaları kabul etmiştir. Kongre yarın saat onda tekrar toplanacaktır.

Altay gene 6-3 mağlûp oldu

ATINA, 3 (Apo.) — İzmirin Altay takımı İstanbul atletik birliği takımı ile yaptığı ikinci maçta üç karşı altı golle yenilmiştir.

Vilâyat kanununun tefsiri

Ankara, 2 (Telefonla) — Vilâyetler umum idareler kanununun muaddel 140 mcr maddesi mecliste şu suretle tefsir edilmiştir:

Vilâyet daimî encümeni azalarına verilen hakları huzurlardan bir azanın mazeresiz ve izinsiz olarak gelmediği günleri ait yevmiyeler kistleyevme-

Fazla olacak iki hükümet adamı sulhün idamesi mekûresini me'b'uslerini teşbit etmiştir. Nitekim onlar Lokarno lâfı ve sulh muahedeleri ile ilgili beyan etmekte geri kalmışlardır. M. Venizelos ziyânetinin neticesi olarak beraberinde yakında bir Leh - Yunan haklik ve telifi beyin muahedesi akti karar altına alındığını söylemiştir.

VARŞOVA, 3 A.A. — Venizelos dün akşam Viyana müteveccihin şehrimizden ferak etmiştir.

İSTANBUL, 3 A.A. — Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Menemendeki tahkikata Reisicumhur Hazretlerine zatta bulunmuş ve bu akşam ekspresle Ankaraya hareket etmiştir.

Beynelmillel ziraat sergisi

ANKARA, 3 A.A. — Beynelmillel ziraat teknik sergisi önümüzdeki pazartesi günü at 15 te açılacaktır.

Ziraat kongresi

ANKARA, 3 A.A. — Ziraat kongresi önümüzdeki pazartesi günü İktisat Vekili Şeref Beyin nutku ile açılacaktır. Millî iktisat ve tasarruf cemiyeti namına umumî kâtip me'b'usu Rahmi Bey bir söyleyecektir. Millî iktisat sarruf cemiyetine kongre sebetile iki yüzden fazla gelmiştir. Kongrenin müddetince millî iktisat sarruf cemiyeti tarafından bir kongre namile bir sergilerolunacaktır.

Feyezanlara karşı tedbirler

ANKARA, 2 (Telefonla) — Son senelerde vuku bulan çok feyezandan nehirlerimize evvelce yapılan su setleri ve alınan tertibatın kifayetsizliğini göstermektedir. Son zamanlar bilhassa Seyhan nehri feyezandının setlerini etmiştir. Hükümet gelecek bütçesine bu setlerin tam tahsisat koymuştur. Bu Seyhanın setleri takviye edilecektir.

Papanın parası

VATICAN, 3 A.A. — Vatikan parasının tedavülüne başlanmasına mezuniyet verildiği ve Vatikan parasının vahidi-

HALK ve ESNAF

Çok çocuklu aileler

Çok çocuklu aileler serisinde: Kasımpaşa'da Sahaf Muhtar bahçesinde Macar bos tanında, numaralı evde oturan bahçıvan İsa bin Muhamrem altısı kız, biri erkek olmak üzere yedi çocuk sahibidir. Çocukların hepsi berhayattır.

Çok çocuklu aileler serisinde: Ayakapı caddesinde, 9 numarada oturan Tevfik Efendinin tamam dokuz çocuğu vardır. Çocukların (6) sı erkek üçü kızdır. Anneleri 36 yaşındadır. Şimdiye kadar 11 çocuk sahibi olmuştur. Doğan çocukları danikisi vefat etmiştir. diğerleri berhayattır.

Armutlar pek çoğaldı

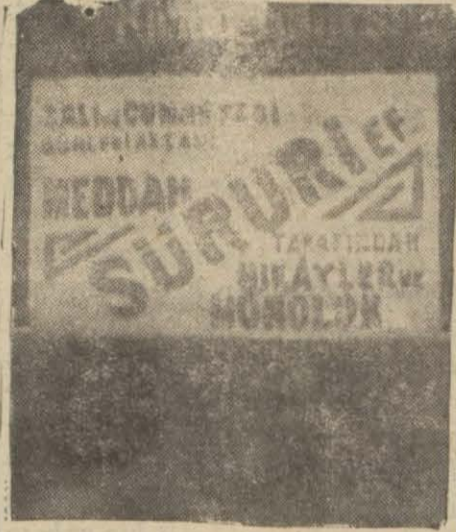
Son günlerde, sulu nevinden armutları piyasada pek çoğalmıştır. Ve armutların en iyileri 20-25 kuruşa kadar satılıyor. Küfeler içinde seyyarsatıcıların sattığı bu armutlar, pek çabuk çürümekte olduğundan esnaf çabucak elden çıkarmak için okkada bir kaç kuruş lîara kanaat etmektedirler.

Baba hindiler! Son günlerde hindiler pek çoğaldı. Ancak, bunları tavukçu dükkânlarında tedarik etmeğe kalkarsanız bir hindiyi iki buçuk liradan aşağı alamazsınız. Hindiler, bunları sürü halinde besleyen bazı kimseler tarafından çok daha ucuza satılmaktadır.

Meddah!

Eski İstanbullular arasında uzun kış gecelerini, tramvay, otomobil gibi zahmetlere katlanmadan mahalle arasında tatlı tatlı geçirmek isteyenler, meddahı bütün eğlencelere tercih ederlerdi. Bizde meddahlık, masala biraz taklit çeşnisi katmak

suretile yapılır. Rağbet edenleri gittikçe azalan bu san'atin bilhassa sinemalar belini bükmüştür. On beş, yirmi sene evveline gelinceye kadar İstanbul sayılı bir kaç meddahı haftanın hemen hiç bir gecesi işsiz kalmazdı. Şimdi, mahalle aralarında üç beş kahvenin, koltuğuna sığarak ancak geçinebiliyorlar. Piyasada bir parça iş görebilen meddah Aşkî ve Sürurî Efendilerdir.

Çapa' a silâh sesleri

Çapa karilerimizden muhtelif imzalarla aldığımız bir mektupta, Çukur bostan ve civarında geceleri geç vakitlere kadar silâh sesleri işidildiği haber verilmektedir. Çapa karilerimiz, bu silâh seslerinin civarda bulunan polis karakolundan işidilmesi lâzım geldiği halde şimdiye kadar hiç bir memurun bu silâhı atanlar hakkındaki küçük bir takibat bile yapmadıklarından şikâyetçilerdir.

Geç vakit işinden avdet eden bazı ameleler, bu yüzden tehlikeli dakikalar geçirmektedirler. Zabitanın ehemmiyetle nazarı dikkatini celbederiz.

Kütüphane nereye yapılmalı?

Akşam gazetesinin 1-1-1931 tarihli nüshasında, İstanbul belediyesinin bir Şehir kütüphanesi tesisine karar verdiği ve bunun için Beyazıtta belediye dairesi yanındaki eski Beyazıt medresesini muvafık gördüğü yazılıyor.

Bu medresenin ne kadar tâdilât yapılsa, kütüphane ittihazi asla muvafık değildir. Zira üç gün içinde tuzu mayi haline getiren rütubetin şiddeti, odalarında mum yakmadan iki satır yazı yazmak ve okumak mümkün olamayacak derecedeki karanlığı inkâr olunamaz.

Fakri halleri sebebiyle burada yatmaya mecbur olan talebenin baş ağrısından ve nezleden kurtuldukları yoktur. Gündüzleri olsun bu sıkıntılardan kurtulmak için bir çokları günlerini hariçte geçiriyorlar.

Medresenin kütüphane ittiha zı halinde ashabı mütaaleann okuduklarını anıyamıyacak hale gelecekleri muhakkaktır.

Binaenaleyh belediye şehir halkı için asri bir kütüphane yapmak istiyorsa bunu Mülga maliye nezareti arkasındaki yüksek ve geniş arsada tesis ve inşa etmelidir ki maksat bihakkin temin edilmiş olsun. Burası Mevkiinin yüksekliği ve Darül fünün meydanına nezareti sebebiyle aydınlık ve hava cihetinden emsali bulunmaz bir yerdir.

Maruzatımızın belediyenin nazarı dikkatine vaz'mı rica ederim efendim.

Medrese civarı sakinlerinden
H. HAZİM

maktadır, beslenmiş hindiler 150 kuruş ile 175 kuruş arasında dr. Palaz hindiler işe 100 kuruşa kadar tedarik edilebilmektedir

Zavallının sar'ası tutmuş...

Son zamanlarda sokaklarda bir takım insanların nazarı dik kati üzerlerine celp ederek beş on kuruş koparmak için türlü türlü hünerler yapmaları adet oldu. Bu meyanda, armut soymak için hususi bir bıçak keşfettiğini iddia edenler, kalayla sigara yaktıklarını söyleyenler, lekeleri çıkarmak için emsâli görülmemiş bir sabun imal ettiklerini bağra bağra ilân edenler, gravatbağı, rende, törpü, dişilâcı, zillibek vesair ufak tefek şeyler satanlar, akla gelen gelmeyen hareketlerle etraflarına bir sürü kalabalık toplamaklardır.

Resmimizde yere yuvarlanmış görülen adamcağızı da evvelâ bu açık gözlerden biri zavallı edener bulunabilir. Fakat haber verelim ki, bu zavallı an bir sar'anın kurbanı olarak yere yuvarlanmıştır.

Ihlamurun adını bile unuttuk!

Tasarruf mücadelesinin ilk başladığı günlerde idi. Halk arasında ihlamura karşı sebebi anlaşlamıyan bir muhabbet başlandı. Aile meclislerinde, umumî yerlerde, çay yerine ihlamur içilmeğe başlandı. bazı büyük pastahane ve çayhaneler bu umumî temayül karşısında arzu edenlere karşı müşkül vaziyete düşmemiş olmak için dükkânlarında ihlamur bulundurmağa mecbur oldular. gazatelerde ihlamurun faydelerinden bahseden sihi makaleler birbiri takip ediyordu. Diğer taraftan çayın zararları söylene söylene bitirilemiyor, Piyasaya zarif etiketler içinde bir takım ihlamurlar sürülerek halk halis yerli malı olan ihlamur içmeğe teşvik ediliyordu.

Fakat niçin ve nasıl oldu bilinemez, birdenbire işin rengi değişti. Ihlamura karşı beslenen muhabbet ortadan kayboldu.

Bugün iddia edilebilir ki ihlamuru, hasta olmadıkça ve doktor lüzum göstermedikçe içenlerimiz yok gibidir. Acaba ihlamur, bir kaç ay zarfında, malûnev safını kaybetti mi? Şüphesiz hayır! Bize kalsa bunun bir sebebi var:

Bizde halk, moda cereyanlarının esiridir. Ihlamura karşı gösterilen alâka da moda haline gelmişti. Bu moda geçince, herkes gene çayını içmeğe başladı.

Son aylar zarfında çay istihlâki şehrimizde çoğalmış, buna mukabil ihlamurun ismi bile işitilmez olmuştur.

Ateş kenarı, kış gününün....

Havalar, soğuduktan sonra herkes, sıcak bir dam altı bulup başını soktu. Dam altı bulamayanlarda şunun bunun yanında barınmağa çalışıyorlar. Son günlerde bazı kimselerin sokakta ateş yakarak, etrafına geçip ısındıkları görülüyor. Tevekle li "Ateş kenarı kış gününün lâlezarıdır", dememişler.

Vicdan hürriyeti, matbuat hürriyeti

(Baş tarafı birinci sahifede)

Hayır. bunlara da müsaade yoktur. Bu müsaadesizlik, vicdan hürriyetine hükmetsizlikten de gel, kanunî mecburiyetlerden geliyor. Çünkü Türkiye'de medreseler, tekkeler ve arap harfleri malûm olan kanunlarla ilga edilmiştir. Haklarımızın ve vazifelerimizin hudutlarını bilmek mecburiyetindedir.

Memleketin bazı taraflarında çıkan uygunsuz halleri; münhasıran bazı gazetelerimizin karşıtıdır, fena neşriyatına atfedilen vardır. Şüphe yok ki, bu zevat hükümlerinde çok müfrit davranıyorlar. Esasen içtimaf ve siyasi hâdiseleri tek bir sebep ve âmile bağlamak doğru değildir. Vakti matbuatın bazı hâdiselerde fevka bir âmil olarak tesiri olduğu inkâr edilemez; fakat bu âmil; o hâdiselerin vukuunda müstakil ve yegâne sayılmaz.

Menemen faciası, basit bir hâdise değildir. Tahkikatın aldığı cereyana bakılırsa onu irticai ve şumullü fevkalâde bir hareket telâkî etmek icap ediyor. Fevkalâde hareketlere karşı ise fevkalâde tedbirler almak lâzımdır. Bu meydana matbuat için bazı takyidat vaz'î lüzumundan bahsedenler de oldu. Halbuki İsmet Paşa ve onun hükümeti; matbuatın hürriyetini takyit ederek, hükümetin icraatını ve umumî hayatını matbuat cephesinden mürakabesiz bırakmak fikrinde değildir. Başvekilin kanaatine göre vazifelerini üstümlen eden bazı gazetelerin memleket aleyhine davet edecekleri fenalıklar ne kadar büyük olursa olsun, taziyet altında bulunan ve hürriyetten mahrum kalan bir matbuatın mucip olacağı fenalıklardan daha mühim değildir. Hayat, tecrübe ve hâdiseler hepimize bu meydana matbuatımıza da noksanlarını öğretecektir. Umumî seviyenin, siyasi terbiyenin inkişafı namına bazı ıztıraplara, müşkülâta katlanmak icap ediyor. Şunu da insaf ile hatırlamalı ki, matbuatımızın bazı kusurları yanında bir çok iyilikleri de vardır. Onun için gazetelerimizi sebep oldukları iyilik ve fenalık noktalarını nazardan ölçerek hüküm vermek daha doğru olur. Türk inkılabının muvaffakiyetle yürülmesinde ve bugünkü derecesinde halkın ruhuna sinmesinde matbuatın tesirini kim inkâr edebilir?

Siirt meb'usu

MAHMUT

Divanı harpler
(Baş tarafı birinci sahifede)
şumullü olduğunu göstermiştir. Mevkuflardan bir kısmı mühim ifşaatta bulunmuşlardır. Bilhasıba Manisa'da isticvap edilen şeyh İbrahim mühim itiraflarda bulunmuştur. Şeyh kendisinin bir çok müritleri olduğunu, camilerde bir takım vazılarda bulunduğunu kabul ediyor, yalnız Menemen hâdisesine alakası olmadığını iddia ediyor.

Bazı mevkuflar ise kendilerinin cumhuriyetçi olduklarını, irtica ile alakaları olmadığını iddia ediyorlar.

İzmir, 3 — Dün Menemende büyük şehidin hatırası taziz edilirken "Menemen" halkı ekseriyet itibarıyla, çekingen duruyorlardı, merasimi evlerinin pencerelerinden seyrediyorlardı.

Bu vaziyet Garbî Anadolu'nun bütün halkı namına buraya toplanan binlerce münevver genç cin üzerinde iyi bir tesir bırakmamıştır.

İzmir Türkocağı gençleri her hafta Menemene giderek halka cumhuriyetin iyiliklerini anlatacaktır.

İzmir, 2 — Bu gece Armutluda irtica ile alakadar üç kişi tevkif edildi.

KUBLAY GÜNÜ
Menemende vahşiyane bir surette şehit edilen genç zabıt ve muallim Kublay için İstanbul muallimler birliği her sene yaşatılmak üzere bir ihtifal günü tesbit edecektir. O gün bütün muallimler birlikte toplanarak aziz şehidin ruhunu tebcil edecekler ve hayatını, kahramanca şahadetini anlatacaklar-

Arif Orucun muhakemesi

(Baş tarafı birinci sahifede)

Evvelâ Arif Oruç ve Süleyman Tefvik Beylerinin tahliye talebini reddeden karar okundu. Sonra muallim Lütfiye ve Remziye Hanımların seciye ahal ve tahvilî memuriyetlerini natik müfettişlik ve emanetin raporları okundu. Etem Ruhi B. biz isbata girerek İzmit marif müfettişi Şemseddin Beyin raporunu istedik halbuki mahkeme aliyemiz bize emanet ve maarif müdürlüğünün raporlarını okudu. Muallim Kemal B. nerededir? Mumailayh... vali bey tarafından taziyet edilmiştir ve hem biz Şems Beyin raporunu istiyoruz bizzat Şems Bey gelsin.

Vasfi Raşit Bey cevaben vali bey Kemal Beyi taziyet etmemiş tir. Kemal Bey dün vali beye kabul edilmesini rica eden bir mektup göndermiştir. dedi ve mektubu mahkemeye verdi.

Bundan sonra Etem Ruhi Bey mahkememiz mademki hay siyet ve âdaba teallük ediyor, celsenin hafi geçmesini rica ederim.

Vasfi Raşit Bey — Ne zaman dan beri Yarım gazetesi edebiri ayete başlamıştır. Haysiyet ve namusunuza aleni bir darbe indirmişti muhakemesi de aleni olacaktır. Efkârı umumiye ispattaki acinizize ve neşriyatın yalan olduğuna bizzat şahit olmalıdır.

Müddei umumî — Etem Bey mahkeme vazifesinde yanlış hareket etmiştir diyor, yanlışlıklar, biz muallimlerin tahkikatını ancak sahibi selâhiyet dairelerinden yapabiliriz, yaptık Kemal Beyde ifadelerinde: "Ben bu mektubu yazmadım, ben bu kadar nankör değilim", dediler.

Etem Ruhi Bey — Sonra ben muallimler arasında isim tasrih etmedim ben şahıs kastemiyorum.

Müddei umumî — Hayır isimler tasrih edilmiştir. Bir Lütfiye ve diğeri Remziye Hanımlar dır.

Etem Ruhi Bey — Şemseddin Bey raporunu mahkemeye vermek istemiyorsanız bize ne için isbatla uğraştırıyorsunuz? Hüksumuzu verin gidelim.

Vasfi Raşit Bey — Etem Ruhi Bey müekkillerini istediği gibi müdafaa etmekte serbesttir, fakat hükümeti tahkir etmekte serbest değildir. Hükümetin efkârı umumiyeden saklayacağı hiç bir şey yoktur. Erkanı harbiye ve dahiliye tahkikat yapıyor bu tahkikatın neticesini lisanı olan ajans ile tezkip şeklinde bildiriyor. Yarım gazetesi bu tezkip müvacehesinde aklını başına toplayacağına tezkibi yapanlara tavra furuşlar diye hitap ediyor.

İşte burada mevzuubahs olan tafarafuşlar kelimesiyle bunlar resimlerini koydukları ve tamin-kâr ifadelerini bekleediklerini söyledikleri, Adliye, Dahiliye, Maarif vekillerini hülasa hükümeti kasdediyor. Rica ederim efkârı umumiyeiyi aldatmıyalım. Biz bu tezkibi mahkemeye arz ile de ıktifa etmedik. Kanunun maznunlara vermediği iş pat hakkını verdik. Yalancılık tezkibi yapan hükümet olmayıp bizzat maznunlar olduğunu Türk milletine göstermek için verdik Hasımın hafızası kuvvetli ise bu civanmertliğini ze teşekkür ettiğini de hatırlar.

Etem Ruhi Bey ve maznunlar hep bir ağızdan:
— Biz mürteci değiliz diye bağırıyorduk.

Etem Ruhi Bey Şemseddin Beyin raporunun getirilmesinde ısrar etti.

Reis — Mahkeme henüz karar vermemiştir.

Vasfi Raşit Bey — Mahkemenin istediği evrakın mahkemeye gönderilip gönderilmemesini u-

dur. O gün bütün mekteplerde muallimler bu genç muallimin elim şahadetinden, inkılâba karşı duyduğu sevgiden bahsedecek, mürtecileri nefretle tel'in edecektir. Muallimler birliği bir de Menemen hâdisesinden, Kublayın kahramanlığından ve bü-yü şehidin hayat tarihçesinden bahseden resimli bir kitap neşredecektir.

Reis — Bu şahitler hakaret ve darp hâdiselerinde bizzat bulunmuşlardır. Ben bütün bunların için de yalnız askerlere sığınırım. Çünkü asker yalan söyle-

kendisinden evrak istenilen dairesinin teşkilâtı tayin eder. Mahkeme raporun gönderilmesinde nasıl ısrar edebilir. Yarım gazetesini fikirlerinin neşrine vasıta kılan muhterem Fethi Bey mebusdur her türlü tetkikati yapmağa selâhiyetlidir, kendisine müraacaat ediniz, Maarif ve kâletinde raporlar okusunlar sıhhat ve ademî sıhhati mevzuu bahs olan hâdise hakkında bir şey görürlerse istizahta bulununlar. Efkârı umumiye hükümetin bu işi örtbas etmeğe çalıştığı hissini vermeğe uğraşmayınız.

Avukat Sedat Bey ceza usulünün 238 inci maddesine temas ederek uzun sözler söyledi, delillerin davayı uzatmak maksadile ikame olunamayacağını ilâve etti.

Müddei umumî — Elinizde vesikalî resmîye vardır bu sene yapılan rapordan mukaddem muallimler tahvilî memuriyet etmişlerdir. Halbuki vekil Bey eyfâlde tanzim edilen raporu istiyorlar.

Etem Ruhi Bey — İspat etmemize müsaade etmiyor iseniz bizi mahkûm edin gidelim.

Reis — Size ispat kudretini hasımlarınız vermiştir ve ispat etmenizi onlar istiyorlar.

Etem Ruhi Bey — Bendeniz bu raporun gelmesini vekâletî celileden talep ediyorum. Burası bize bunları göndermiyor.

Sedat Bey — Delillerin hududı tayin ve tahdit edilmezse da va sürünce mede kalır, delillerin hududunu mahkeme aliyeniz takdir buyurmalıdır.

Etem Ruhi Bey — Ben de zapta geçmek üzere şahitleri arzediyorum. Elinizde makinede yazılmış bir mektup var. Bunun içinden istihraç etmiş olduğumuz isimler vardır, birinci şahit kumandanı Aşır Ps. üssübahârî kumandanı Halim B. kaymakam Şerafeddin, İstanbul Bahriye fabrikaları baş hekimî kaymakam Nuri, sabık maarif müfettişi Şemseddin Beyler.

Reis — Şemseddin Bey nerededir.

Etem Ruhi Bey — Ankarada. Vasfi Raşit Bey — İzmirdedir.

Etem Ruhi Bey — Şahitlerin isimlerine devamla, mülkiye müfettişi Ali Server B. İzmit mektupçusu Tefvik Bey, İstanbul Ankara caddesi gazeteci Toma Ef. Bu Toma bahriye askerlerini biliyor. Kumkapıda işkale karşısında berber Ali Ef. İzmitte Kozluk mahallesinde Ka valalı İsmail B. Herman fabrikasında istifiçî Yakup, İzmit Elektrikçi Hamdi Bürhan, İzmit cümhuriyet kiraathanesi sahibi İbrahim çavuş, ve muallim Kemal Beylerdir.

Bizde bir mektup vardır, bu mektupta vali beyin elbisesinin mahkeme aliyenizde bulunmuş yazılıdır ve son şahitlerimde sizlersiniz muhterem hükkâm.

Reis — Şahitler neler bilirler vali beyin dayak yemesini, bektaşi meselesini söyleyecekler mi. Aşır Paşa ne söyleyecek.

Etem Ruhi Bey — Valinin dayak yediğini söyleyecek. Hakaret meselesini biliyorlar.

Reis — Aşır Paşa bir berrî askerî kumandanıdır. Halbuki kasdedilen bir bahriye binbaşısı meselesidir.

Sedat Bey — Kimin evine girilmiştir?

Etem Ruhi Bey — Şerafeddin Beyin evine girilmiştir. Bizzat taarruza uğrayan budur. Bunu getirteceğiz. Hanımını da getirteceğiz.

Reis, ayrı ayrı, şahitlerin neler söyleyeceğini sordu.

Etem Ruhi Bey — Bir şahit daha unuttuk Maarif müfettişi Necdet Rifat Bey bir de Lütfiye Hanım ve zevcinin celbini rica ederim.

Reis — Bu şahitler hakaret ve darp hâdiselerinde bizzat bulunmuşlardır. Ben bütün bunların için de yalnız askerlere sığınırım. Çünkü asker yalan söyle-

mez.

Reis — Mahkemeden ne şehadet istiyorsunuz?

Etem Ruhi Bey — Bu benim sarîh hakkımdır, bu mesele ancak bu suretle tavazzuh edecektir. Çünkü heyeti aliyenizde elbiseler varmış.

Müddei umumî — Vekil Bey aynı şeyleri müteaddit defalar tekrar ediyor bir tek şahit gösterdiler. Yarımın itiyad olan imzasız şahitler içinde yüksek şah hâdisede bulunmalarına imkân var mıdır? Mahkemenin naklini temin için mahkeme heyeti şahit gösteriyordu. Halbuki reis beyden bunu bir müzekkere ile müddei umumiden talebini istiyebilirler.

Etem Ruhi Bey — Mektup şahidi ıkrar edecektir. Bendeniz şahitler gösteriyorum. Bunları kabul etmelisiniz.

Vasfi Raşit Bey — Galiba Menemen hâdisesi Yarım için kâfi gelmedi.

Dahiliye vekâletî ırlara tesallüt eden valiyi tutar, Adliye eibiseleri kendisine verilmiş olan valinin işini örtbas eder. Askerî kumandanlar yapılan sika-yetleri örtbas eder. Bu memlekette batırılmamış ve temiz kalmış bir "Yarım", gazetesi vardır öyle mi?

FIKRA

(Baş tarafı birinci sahifede)

Bugün tenkit hürriyetine bin türlü kayıt koymak için sebep bulabiliriz ve Menemeni öne süreriz. Ancak biz böyle yaparsak, diğer taraftan lâyüsel, hükümet sistemine dökme tehlikesi var. Bu tehlikeden bahseden gene İsmet Paşadır.

Başvekil: — Bunun ortasını bulacağız, diyor.

İşte demokratların hücum ettiği diktatörün hürriyet hakkındaki fikri ve titizliği!

İsmet Paşa hürriyeti yalnız müstebitlerin elinden değil, anarşinin pençesinden de kurtarmak lâzım geldiğini biliyor.

Sarayda hapsolunan hürriyet, sokakta çamura batırılan hürriyetten daha az acıklı değildir.

Mesuliyetsiz hükümet sistemine bir daha dönmeyeceğiz; ancak mesuliyetsiz muhalefet ananesini kökünden kazıyacağız.

Bir gazete başına geçen muhalif, hükümetin bir işi başına geçen adam gibi, o kadar, mesuliyet hissi kanun korkusu duycak, nasıl bir hükümet adamı bir şahsın hürriyetine dokunmak için bin kayıt altında olduğunu düşünürse, kalemi ve ya dilini kullanan bir muhalif bir şahsın ismine temas ettiği zaman aynı kayıtlarla bağlı olduğunu duyacaktır.

Fatih RIFKI

Reis — Mahkemeden ne şehadet istiyorsunuz?

Etem Ruhi Bey — Bu benim sarîh hakkımdır, bu mesele ancak bu suretle tavazzuh edecektir. Çünkü heyeti aliyenizde elbiseler varmış.

Müddei umumî — Vekil Bey aynı şeyleri müteaddit defalar tekrar ediyor bir tek şahit gösterdiler. Yarımın itiyad olan imzasız şahitler içinde yüksek şah hâdisede bulunmalarına imkân var mıdır? Mahkemenin naklini temin için mahkeme heyeti şahit gösteriyordu. Halbuki reis beyden bunu bir müzekkere ile müddei umumiden talebini istiyebilirler.

Etem Ruhi Bey — Mektup şahidi ıkrar edecektir. Bendeniz şahitler gösteriyorum. Bunları kabul etmelisiniz.

Vasfi Raşit Bey — Galiba Menemen hâdisesi Yarım için kâfi gelmedi.

Dahiliye vekâletî ırlara tesallüt eden valiyi tutar, Adliye eibiseleri kendisine verilmiş olan valinin işini örtbas eder. Askerî kumandanlar yapılan sika-yetleri örtbas eder. Bu memlekette batırılmamış ve temiz kalmış bir "Yarım", gazetesi vardır öyle mi?

Etem Beyde cevapta bulundu, şiddetli münakaşalar oldu ve Etem Ruhi Bey ısrar etti. Vasfi Raşit Bey cebap olarak dedi ki: — Ceza muhakemesi usulü kanunumuzun aslı olan Alman kanununun esabî mucibisininin 137 nci sahifesinde deniyor ki: "Eğer maznun mahkemeyi ve ya hâkimlerden birini vazife kazayı ifaden men için şahit gösterdiği, anlaşılır ise mahkeme zati mesele hakkında yapacak bir şahadetleri olmadığına beyan ile talebi reddeder."

Heyeti hâkime saat on bir o tuzda kısa bir müzakereye çekildi, ikinci celse saat on iki beşte açılarak karar okundu.

Karar sureti maznun vekilleri tarafından irae edilen müdafaa şuhudu meyanında heyeti hâkimde gösterilen ve ceza usulü muhakemesi kanununun 21incimaddesi mucibince davayı bittetik selâhiyeti olmadığı beyan edilmiş ise de mezkûr maddenin beşinci fıkrasında aynen "aynı davada şahit ve ya ehli hibre dinlenmiş ise hâkimlik vazifesini yapamayacağı musarrah olmasına ve halbuki bu sıfatlarda heyeti hâkiminin alakası olmamasına binanen mahkemenin devamına ve iddia edildiği veçhile vali Eşref Beyin elbisesinin müddei umumiliğe gönderilmiş olduğu vaki ise bunun heyeti hâkimine değil kanunun makamı iddiaya gönderilmesi muktezi olduğundan bu cihetin İzmit müddei umumiliğinden istilâma ve irae ettiğiz şuhuttan Şemseddin Beyin keza iddiaya göre hâdise hakkında tahkikatı icra edilmemiş olmasına

ve tahkikat evrakının vazifeten Maarif vekâletine irsal eylemiş bulunmasına binaen şahit olarak celp ve istimama lüzum olmayıp keyfiyetin Maarif vekâletî celileden kararı sabık veçhile mumaileyh tarafından verilen raporlar hâdiseye ait sıhhat mevcut olup olmadığı ve mevzuubahs edilmiş ise bunu müte-dair aksaminin irsal ve sureti musaddakalarının irsalı zmnında makamı iddiaya müzekkere tastirine ve diğer gösterilen şuhuttan burada bulunanların celbine ve mahalli aharda onların bilistinahe ifadelerinin ahzına karar verilerek mahkeme altı kanunusani 931 saat 10 a bırakıldı.

Şükrü Kaya B.

(Baş tarafı birinci sahifede)

ren bu mülakat esnasında son tetkikat raporunu arz etmiş ve vaziyeti Başvekil paşaya izah etmek üzere Ankaraya gitmek için müsaadelerini almıştır. Vekil Beyin bu âni Ankara seyahati dolayısıyla Gazi Hz. nin tetkik seyahatlerinde şimdilik bulunamayacağı anlaşılmıştır.

Vekil B.ve Fahrettin paşa saat on altıda Gazi Hz. ne arzı tazimat ve veda ederek Ankaraya gitmek üzere ayrılmışlardır.

Müteakiben saraya gelen Vali Muhiddin ve polis müdürü Ali Rıza B. ler Şükrü Kaya Beyi ziyaret ederek İstanbuldaki tahkikatın neticesi hakkında izahat vermişlerdir.

Şükrü Kaya B. ve Fahrettin paşa dün akşam ekspresle Ankaraya hareket etmişlerdir.

Şükrü Kaya B. dün kendisiyle görüşen bir muharririmize, vaziyet hakkında gazetelerin neşriyatına ilâve edecek yeni bir şey olmadığını söylemiş ve Gazi Hz. ne takdim ettiği tetkik raporu hakkında kısaca demiştir ki:

— Divanı harbe intikal etmiş bir mesele hakkında hiç bir şey söyleyemem. Menemen hâdisesi etrafında yaptığım tetkikata dair Başvekil paşaya izahat vermek üzere bu akşam Ankaraya gidiyorum. İrtica hâdisesine müteallik tetkikatımı bitirdiğim için tekrar Menemen gitmekli-ğim mevzuu bahs edilebilir.

Ankarada müstacel işlerle meşgul olduktan sonra Gazi Hz. arzu ve tensip buyurlarsa bit-tabî tetkik seyahatlerinin müte-haki kısmına iştirak ederim."

Fahreddin paşa da dün şu beyanatta bulunmuştur:

— İdarei örfiye muntakasma ait bazı işler ve Şurayı askerî mesailile meşgul olmak ve bu işler hakkında büyük erkânı harbiye reisi Müşir paşa Hz. ile görüşmek üzere Ankaraya gidiyorum.

İdarei örfiye muntakasında alınacak tedabir Ankarada tesbit edileceği gibi Şurayı askerîdeki vazifem dolayısıyla de Müşir paşa ile temas edeceğim. Ankarada bu mesail için nihayet bir hafta kadar kalacağım. Bu müddet zarfında Adliye ile de temas ederek idarei örfiye muntakasma taallük eden ve yapılması lâzım gelen adli hususları tetkik ve tesbit edeceğim.

Bu müddet içinde Divanı harp ta tahkikatını bitirerek muhakemelere başlayacak bir hale gelecek ve vaziyet tebellür etmiş olacaktır.

Ankaradaki mesaimibitirdikten sonra idarei örfiye muntakasma gideceğim ve işler bitinceye kadar orada kalacağım.

Şimdilik idarei örfiye üç kaza dahilinde ilân edilmiştir. Bunlar Manisa, Balıkesir ve Menemen'den ibarettir. Bu itibarla idarei örfiye mevzii mahiyette-dir.

Hükümetçe lüzum görülürse bittabi bu askerî idare daha ziyade tevsi ve teşmil edilebilir."

Fahreddin paşa, asker olduğu için hâdisenin mahiyeti ve son yapılan tetkikat hakkında beyanatta bulunamayacağını ilâve etmiştir. Fahreddin paşa bugün Başvekil paşa ile görüşecektir.

Dahiliye vekili ile birlikte İzmirden dün şehrimize gelen H. Fırkası tetkik hey'eti azasından İzmir meb'usu Celâl B. öğleden sonra saraya giderek Gazi Hz. ne arzı tazimat etmiştir.

ve tahkikat evrakının vazifeten Maarif vekâletine irsal eylemiş bulunmasına binaen şahit olarak celp ve istimama lüzum olmayıp keyfiyetin Maarif vekâletî celileden kararı sabık veçhile mumaileyh tarafından verilen raporlar hâdiseye ait sıhhat mevcut olup olmadığı ve mevzuubahs edilmiş ise bunu müte-dair aksaminin irsal ve sureti musaddakalarının irsalı zmnında makamı iddiaya müzekkere tastirine ve diğer gösterilen şuhuttan burada bulunanların celbine ve mahalli aharda onların bilistinahe ifadelerinin ahzına karar verilerek mahkeme altı kanunusani 931 saat 10 a bırakıldı.

Bir çocuğun yüzü, bir sefinin kalbi ve bir kanunun ruhu işte İSPANYOL AŞKI filmi

Yarın akşam
ELHAMRA SİNEMASINDA
(ALPHONSE DAUDET) nin ve CARMEN'in dehşetli müzikli BIZET'in layemur eseri.
ARLESİENNE
Fransızca sözlü ve şarkılı filmi (OPERA COMIQUE DE PARIS) nin orkestra ve heleti muganniyeleri iştirakile GERMAN DERMOZ ve BLANCHE MONTEL tarafından temsil edilecektir.

Yarın akşam **ASRI Sinemada**
Sevinç, neşe ve şataret hükümferma olacaktır.
BALAYI
kalkakal filminde kendini takdim eden olan büyük ve dahî artist NONTY BANK Küçük ve büyükleri bayıltıncaya kad güldürecekler.
Perde aralarında: Zengin varyete numaraları

Bilmecemiz

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
A	Y	M	A	N	G	A	F	A	E	L
Y	M	A	N	G	A	F	A	E	L	A
M	A	N	G	A	F	A	E	L	A	A
A	A	N	A	R	L	A	L	A	L	A
N	A	N	I	E	L	A	L	A	L	A
G	A	N	I	E	L	A	L	A	L	A
A	N	A	R	L	A	L	A	L	A	A
F	R	E	A	T	L	A	L	A	L	A
A	L	T	A	L	A	L	A	L	A	A
E	A	L	A	L	A	L	A	L	A	E
L	A	L	A	L	A	L	A	L	A	E

bilmecemizin halledilmiş şekli

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

Bugünkü bilmecemiz

Soldan sağa ve yukardan aşağı:

- 1 — Nota (2). Keser (5). Nota (2).
- 2 — Baston (3). Kapan (3).
- 3 — Katiyen (4). Tuz (4).
- 4 — Edatı cemi (3). Bir çalgı aleti (3).
- 5 — Dost (7).
- 6 — Nota (2). Valide (3). zaman (2).
- 7 — Gaflet (7).
- 8 — Genişlik (3). yılan (3).
- 9 — Yapmak (4). Edirmede bir su (4).
- 10 — Remil (3). Ansızın (3).
- 11 — Beyaz (2). Portmen (5) Yuva (2).

Güzel san'atlerde serbas dersler

Güzel San'atler Birliğinde 15 K. Sanide meccani ve serbest derslerine başlanacaktır. Dersler edebiyat, resim, musiki, ve gençlerin müstefit olmasını temin için beşten sonra verilecektir.

Birlik hey'eti idaresi, serbest ve meccani dersler için tensip ettiği zevatın müvafakatlerini almıştır. Buna göre resim dersini Çallı İbrahim, Vecihi B. ler, edebiyat dersini Şüküfe Nihal Hanım, musiki dersini Ekrem Besim ve Mahmut Ragıp B. ler verecektir. Ders günleri de tesbit olunmuştur: musiki pazar, perşembe, çarşamba, resim salı, edebiyat pazartesi günleri verilecektir.

Serbest derslere gençler tarafından büyük rağbet vardır. Edebiyat derslerine şimdikiye kadar 25, musiki derslerine 15, resim derslerine de 15 talebe kaydedilmiştir. Derslere lise mezunu talebe kabul olunmaktadır.

Esbak sefir

VAŞINGTON, 2 A.A. — Amerikan esbak Paris sefiri M.

Gençlik, kendisine ait olan vazifeyi yapmıştır

Vilâyette

Teftiş

Müfettişler kâmilan teftişe çıktılar

İstanbul müntakası mükiye teftişleri Dahiliye vekâletinin işleri üzerine anı olarak muhafız vilâyet ve kazalarda teftiş kâmilan.

Teftişe çıkan müfettişler baş müfettiş Hacı Hüsnü, Derviş, Sezaî Bey ve arkadaşları. Müfettiş İmadeddin Bey teftiş için Trakya'ya gitmiş. Teftişat esnasında bazı tahakkukata yapılacak. Teftişat tahkikata ehemmiyet verilmektedir.

Tahsilât komisyonu

Vilâyetin yeni mülki teşkilâtı tahsilât tahsilât komisyonunun vaziyeti mevzuu bahs olunmaktadır. Vilâyet tahsilât komisyonunun işleri ahire kadar eskisi gibi defterdarın riyasetinde işleri yürütmek üzere bildirilmiştir.

Telefon

İstanbul - Ankara Beyoğlu telefonu kuruldu ve yapıldı.

Son günlerde mütemadi yağmurların neticesi olarak Ankara ve Beyoğlu telefon hatları arasında kesilme meydana gelmiştir. İstanbul - Ankara Beyoğlu telefon hatları kesilmiştir. Bu taraftan İstanbul Adalar ve Anadolu teftiş hatları da geçtiği için İstanbul ciheti ile buralar arasında mükâleme de münkati olmaktadır.

İstanbul ciheti telefonundan İstanbul - Ankara Beyoğlu telefon hatları kesilmiştir. Bu taraftan İstanbul Adalar ve Anadolu teftiş hatları da geçtiği için İstanbul ciheti ile buralar arasında mükâleme de münkati olmaktadır.

İstanbul ciheti telefonundan İstanbul - Ankara Beyoğlu telefon hatları kesilmiştir. Bu taraftan İstanbul Adalar ve Anadolu teftiş hatları da geçtiği için İstanbul ciheti ile buralar arasında mükâleme de münkati olmaktadır.

İstanbul ciheti telefonundan İstanbul - Ankara Beyoğlu telefon hatları kesilmiştir. Bu taraftan İstanbul Adalar ve Anadolu teftiş hatları da geçtiği için İstanbul ciheti ile buralar arasında mükâleme de münkati olmaktadır.

İstanbul ciheti telefonundan İstanbul - Ankara Beyoğlu telefon hatları kesilmiştir. Bu taraftan İstanbul Adalar ve Anadolu teftiş hatları da geçtiği için İstanbul ciheti ile buralar arasında mükâleme de münkati olmaktadır.

İstanbul ciheti telefonundan İstanbul - Ankara Beyoğlu telefon hatları kesilmiştir. Bu taraftan İstanbul Adalar ve Anadolu teftiş hatları da geçtiği için İstanbul ciheti ile buralar arasında mükâleme de münkati olmaktadır.

İstanbul ciheti telefonundan İstanbul - Ankara Beyoğlu telefon hatları kesilmiştir. Bu taraftan İstanbul Adalar ve Anadolu teftiş hatları da geçtiği için İstanbul ciheti ile buralar arasında mükâleme de münkati olmaktadır.

İstanbul ciheti telefonundan İstanbul - Ankara Beyoğlu telefon hatları kesilmiştir. Bu taraftan İstanbul Adalar ve Anadolu teftiş hatları da geçtiği için İstanbul ciheti ile buralar arasında mükâleme de münkati olmaktadır.

İstanbul ciheti telefonundan İstanbul - Ankara Beyoğlu telefon hatları kesilmiştir. Bu taraftan İstanbul Adalar ve Anadolu teftiş hatları da geçtiği için İstanbul ciheti ile buralar arasında mükâleme de münkati olmaktadır.

İstanbul ciheti telefonundan İstanbul - Ankara Beyoğlu telefon hatları kesilmiştir. Bu taraftan İstanbul Adalar ve Anadolu teftiş hatları da geçtiği için İstanbul ciheti ile buralar arasında mükâleme de münkati olmaktadır.

İstanbul ciheti telefonundan İstanbul - Ankara Beyoğlu telefon hatları kesilmiştir. Bu taraftan İstanbul Adalar ve Anadolu teftiş hatları da geçtiği için İstanbul ciheti ile buralar arasında mükâleme de münkati olmaktadır.

İstanbul ciheti telefonundan İstanbul - Ankara Beyoğlu telefon hatları kesilmiştir. Bu taraftan İstanbul Adalar ve Anadolu teftiş hatları da geçtiği için İstanbul ciheti ile buralar arasında mükâleme de münkati olmaktadır.

Çok iyi Kokainomanlarla mücadele başlıyor

Kokain, afyon, morfin ve sair gibi semli maddeler kullanımları umumî ve şumullü bir mücadele başlamıştır.

Bütün eczacılar ve doktorlar tesadüf edecekleri ve muttalı olabilecekleri kokainoman ve morfinomanları derhal ihbar etmek mecburiyetindedirler. Bu suretle ihbar edilen kokain ve morfin müptelâları kim olursa olsun bilâistisna altı ay asabiye hastanesinde yatırılacaklar ve altı aydan evvel hastaneden çıkarılmıyacaklardır.

Bu kabil müptelâların kokain ve morfini nereden ve nasıl tedarik ettikleri de tahkik edilecek, mes'ulleri hakkında şiddetli takibat yapılacaktır. Diğer taraftan kokain ve morfin kaçakçıları ile de şiddetli bir mücadele başlamıştır. Bu mevzuat üzerinde kaçakçılık yapanların şiddetli cezalarla tecziye edileceklerdir.

Talebe Avrupaya tahsile gönderiliyor

Avrupaya tahsile gönderilecek 33 efendinin hacirahlarının tevziine dün başlamıştır. Yalnız muamelâtını ikmal etmeyenlere verilmeyecektir.

Maarif vekâleti askerlikle alakası olanların listesini İstanbul maarif emniyetinden istemiştir. Askerlikle alakası olanların muamelâlarının bir an evvel ikmal edilmesini hususunda teşhîlat gösterilmesi için maarif vekâleti Millî Müdafaa Vekâleti ile muhabereye başlamıştır.

Vekâlet evvelce bu efendilerin toplu olarak gitmelerine karar vermiş ise de şimdilik muamelesi ikmal edilmiş olan talebenin ilk parti olarak gönderilmelerine karar vermiştir.

Diğerleri muamelâlarını ikmal ettikten sonra gönderileceklerdir. 33 efendiden 6 sı su mühen disliği tahsili için Almanya'ya, 2 si usulî tedris tahsili için Viyana'ya, 4 ü baytarlık tahsili için Almanya'ya, 4 ü tarih ve coğrafya tahsili için Fransa'ya, 3 ü bahri inşaat tahsili için İngiltere'ye, 4 ü makine mühendisliği, 3 ü köprü inşaatı, 2 si tarih tahsili için Almanya'ya, 3 ü fizik, kimya ve 3 üde ormançılık tahsili için Fransa'ya gideceklerdir.

Talebe, gittikleri memleketlerde elçiliklerimizde tahsiat edecekler ve müddeti mühsirlerini oradan öğreneceklerdir. Evraki ikmal edilmiş olan efendiler bu hafta içinde hareket edeceklerdir.

Doktor kullanmayan imalâthaneler

Muayyen bir miktardan fazla amele istihdam edilen imalâthanelerde birer doktor bulundurulması için emir verilmiştir. Bu emre rağmen fazla amele bulunan bazı imalâthanelerde tabip bulundurulmadığı anlaşıldığından tahkikata başlanmıştır.

Üç mensucat imalâthanesinde doktor bulundurulmadığı görüldüğünden haklarında tahkikat kanuniyeye tevessül olunmuştur.

Yurt bilgisi dersleri

Mekteplerde talebeye okutulan yurt bilgisi derslerinde talebeye inkılâbımız hakkında muhtasar malumat veriyordu. Maarif "Yurt bilgisi", ve "Türk tarihi", derslerinin programlarını genişletmek fikrindeydi. Bu derslerde bilhassa Türk tarihindeki yenilik, inkılâp aleyhinde zaman zaman tertip edilen irticâ hareketlerinin mahiyeti anlatılacaktır.

Liman istatistiği

Liman şirketi 930 senesi zarfında limana gelen, giden vapurlar ve aleumun bir senelik liman faaliyeti hakkında bir istatistik hazırlamaktadır. İstatistik bu hafta içinde ikmal edilerek İktisat vekâletine sunulacaktır.

Darülfünun Büyük bir mecmua çıkaracak

İstanbul Darülfünunu ilmi mesaisini Avrupa ilim müesseselerine tanıtmak ve onlarla daimi irtibatı temin edebilmek için ayda bir defa çıkmak üzere büyük bir mecmua neşreder. Mecmuanın Fransızca, İngilizce ve yahut Almanca lisanslılardan biri ile yazılması tekarür etmiş. Darülfünun bu hususta muvafak bir proje hazırlamaktadır. İcap eden tahsisat yeni sene bütçesine konmuştur.

Mecmuada her fakülteye ait ayrı bir kısım olacak ve en salâhiyetler müderrisler yazı yazacaklardır.

Darülfünunda yakında açılacak olan enstitülerin ilmi tahariyat ve mesaisi beynelmil ilim âlemine bu mecmua ile tanıtılacaktır.

Fen fakültesi hâdisesi tahkikati

Fen fakültesinde hayvanat müderrisi Hovasse ile müderris muavini Âdem Nezihî B. arasında vuku bulan hâdiseye müderrislerden mürekkep üç kişilik bir heyet tarafından tetkik edilmektedir. Tahkikat neticesi yakında anlaşılmaktadır.

Bizim öğrendiğimize göre muavin Âdem Nezihî B. in bu meselede mes'uliyeti üzerinde ittifak edilmektedir.

Neticede Âdem Nezihî Beye bir ihtar gönderilmesi muhtemeldir.

Liselerde yoklama imtihanları

Yapılan tetkikata nazaran lise ve ortamekteplerde birinci yoklamaların neticesi mucibi memnuniyet görülmüştür.

Talebinin çalışması için azami ehemmiyet verilmektedir. Sene nihayetinde geçen sene olduğu gibi ekseriyetin sınıfta kalmayacağı kuvvetle ümit edilmektedir.

Türkçe harflerinden imtihan vermeyenler

Ecnebi ve ekaliyet mekteplerindeki gayri Türk muallimlerin bir kısmı yeni Türk harflerinden imtihan olarak şehdetname almamışlardır. Bu gibilerini maarif idaresi tesbit ederek vazifelerinden çıkarmıştır. Bunlardan bazı imtihana girmiş ise de kazanamamıştır.

Bu kabil muallimlere bir muhtet tayin edilmiştir. Bu müddet nihayetinde tekrar imtihana girerek kazanamazlarsa vazifelerine büsbütün nihayet verileceklerdir.

İmtihanda bu muallimlerin malumatı umumiyeleri de yoklanmaktadır.

Lise müdür muavinleri

Bazı lise ve ortamekteplerde müdür muavinleri seyyar muallimlerdendir. Badema bu mekteplerde müdür muavinleri sabit muallimlerden olacak, başka mekteplerde dersleri bulunmıyacaktır.

Talebe kasket giyecek

Şehrimizde bazı semtlerde ilk mektep talebesi mektep kasketi taşımamakta ve lâalettayin kasketler giymektedirler. Yapılan tetkikatta bu gibilerin en ziyade fakir muhitlerde bulunduğu anlaşılmıştır. Maarif idaresi mekteplere bir tamim göndererek son derece fakir olmayan talebenin muhakkak mektep kasketi giymesini bildirmiştir. Mektep kasketlerinin daha ucuz ve yerli maldan imalî için âlâkadarlar nezdinde teşebbüsat yapılacaktır.

Mekteplerde ders saati

Lise ve ortamekteplerde sabahleyin dersler saat sekiz buçukta başlamaktadır. Vekâlet gönderdiği bir tamimde bu mektepler sabahleyin ders saatlerini vaziyet ve bulundukları mevkiye göre tesbit edeceklerdir. Bu da saat sekiz buçukla dokuz ara dersleri de içine alacaktır.

Mekteplerde ders saati

Lise ve ortamekteplerde sabahleyin dersler saat sekiz buçukta başlamaktadır. Vekâlet gönderdiği bir tamimde bu mektepler sabahleyin ders saatlerini vaziyet ve bulundukları mevkiye göre tesbit edeceklerdir. Bu da saat sekiz buçukla dokuz ara dersleri de içine alacaktır.

Belediyede Köprüler Beş beton köprü inşa olundu

Bir müddetten beri inşaatı devam eden Anadoluhisarındaki Cengâver köprüsü bitmek üzere. Bununla İstanbul civarında beton olarak yapılmış olan köprülerin adedi beşe balığ olacaktır. Bundan evvel inşa edilene Kadıköyünde Kurbağalı, Bakırköyde Basmahane, Büyük dere ve Küçük köprüleridir. Bunlardan başka vilâyet tarafında da iki beton köprü daha yapılmaktadır. Bunlar da Silivriye ve Kahtanadaki Sünnet köprüleridir. Bunlarla beton köprülerin adedi yedi olacaktır.

Şehrin müstakbel plânı

Belediye tarafından, İstanbul şehrinin müstakbel plânının hazırlanması için açılacak müsabaka hazırlıkları başlamıştır. Profesör M. Yansen de bu müsabakaya dahil olmağa karar vermiştir. Yakında şehrimize geleceklerdir.

İstanbulun haritası bitmek üzere

Belediye namına İstanbul haritalarını yapan şirket Boğaziçini Anadolu kısmına ait haritaları bitirmek üzeredir. Bununla İstanbul haritaları tamam olacaktır. Diğer menatıka ait haritalar esasen daha evvel bitmiştir. Belediye bu haritaların ve bunlarla beraber şimdiye kadar yapılmış olan bütün İstanbul haritalarının yeni harflerle tabii için yeni sene bütçesine tahsisat koyacaktır.

931 belediye bütçesi

931 belediye bütçesinin şubata kadar ihzârı için çalışılmakta. Bir kısım belediye şubeleri, diğerlerini ikmal ederek belediye riyasetine göndermişlerdir. Umumi bütçenin bir şubattan itibaren bütçe encümenince tetkikata başlanacaktır.

Belediye cezalarını vermeyenler

Belediyece alınmasına karar verilen nakdi cezalar hakkında Dahiliye vekâletinden vilâyete yeni bir emir gelmiştir. Bu emir de cezalarını vermeyenler ısrar edenler hakkında ne suretle muamele yapılacağı izah edilmektedir. Bu gibiler hakkında müddetumumiliğin müdahalesine lüzum olduğu emirde zikredilmektedir.

Tevziat devam ediyor

Gayri mübadiller cemiyetinde tevziata devam olunmaktadır. Pazartesi günü 100,000 liraya kadar olanların tevziatına nihayet verileceği tahmin olunuyor.

Muhtelit mübadelede

Mübadele komisyonu yilbaşı munasebetiyle bir kaç gündür tatili faaliyeti etmiştir. Bugün resmen işe başladığı halde Nebil Beyin rahatsızlığı yüzünden bu rololar toplanmamıştır. Türk heyeti murahhasası reisî Tevfik Kâmil Bey henüz Ankaradadır.

Gayri mübadiller kongresi

Gayri mübadillerin senelik kongresi ayın 14 üne tesadüf eden çarşamba günü saat 14 te Türkocagında yapılacaktır.

Sevrişefain pasoları

Sevrişefain idaresi, müddeti bitmiş pasoları bu hafta içinde yenileriyle tebedil edecektir. aynı saatte derse başlaması mecburi ve lüzumlu görülmektedir.

Kız talebenin jimnastik kıyafeti

Kız mektepleri talebesi jimnastik dersinde dizleri sıkı lüştikle, siyah kilot giyeceklerdir. Kız talebe kilotsuz jimnastik dersine dahil olamayacaktır.

Gençlik Uhtesine düşen vazifeyi yaptı

Evvelki günkü gazetelerden biri Menemen irtica hâdisesi mü nasebetile Darülfünun gençliğinin yaptığı mitingi tenkit etmekte ve gençlik tezahüratının kâfi derecede müessir bir netice vermediğini, gençliğin irticâ tahaz etmesi lâzım geldiğini ilâve etmektedir.

Bu neşriyattan Darülfünun gençliği müteessir olmuştur. Mezkûr gazetenin yazdıkları tamamen gayri varit ve yalandır. Kendisile görüştüğümüz salâhiyettar bir müderris bu hususta diyor ki:

O gazete iyi bir muharirini gönderip mitingi başından sonuna kadar takip ettirseydi, gençliğin ne büyük hararetle çöştüğünü anlardı. Madde göstererek o gazeteye cevap verebiliriz. Gençlik irticâ daima boğmak için ahdi peyman etmiştir. Dağıttığı beyannamede mel'un mürteciler hakkında beslediği nefret hissini ilân etmiş, bazı kararlar vermiştir. Darülfünun gençliği her zaman olduğu gibi bu defa da vazifesini yapmıştır. Gençliğe iftira edenler, ruhan genç olmuşturlardır.

Menemede vukua gelen irtica hâdisesinden dolayı Baş Vekâlet ile Maarif Vekâleti Cellesine Darülfünun Emanetine den çekilen telgrafname ile cevaben Maarif Vekâletinden Cellesinden alınan telgrafname suretleri şunlardır:

Cehalet ve hunharlığın bir elim ve leim eseri olarak Menemede vukua gelen irtica hâdisesini Darülfünun camiası derin teassur ve nefretle karşılamıştır. Yarın Miting akdile bu hâdisenin müsebbibli ve bihis seyircileri tel'in edilecektir. Aynı zamanda irfan ordusuna da mensup necip muallim ve kahraman zabıt kemimiz Kubilay Beyin canavarca şehit edilmesinden mütevellit Darülfünun ailesinin teassür vetazyetlerini arz eyerlim efendim.

Darülfünun Emîni Muammer Raşit

Darülfünun Emanetine

Yüksek Türk gençliğinin inkılâp ve Cumhuriyet düşmanlarına karşı duyduğu nefret ve hu sumet tezahürlerine bütün mevcudiyetini iştirak ederim. Büyük Gazimiz tarafından ellerimize en kıymetli bir vedia olarak teslim edilen kıymetli Cumhuriyetimiz ve kuvvetli bekçilere malik olduğumuzu inkılâp ve Cumhuriyet düşmanlarına göstermiş bulunan Yüksek Türk gençliğinin bu asıl hareketle de ebediyen irticâ edecektir. Meting sarsılmaz bir irade ile Cumhuriyetin muhafazası için çırpınan bütün gençliğe muvafakiyet temennilerimin iblağın rica ederim.

Maarif Vekili Esat

Mahalle çapları

Haber aldığımız göre Sultan hamamında Çelebi Alâeddin mahallesinin kadastrosu ikmal edilerek evrakile birlikte tapuya devredilmiş ve tapu idaresi de mezkûr mahallâtın senetlerle çaplarını sahiplerine tevzi etmiştir. Mimar Hayreddin mahallesinin senet ve çaplarının tevziine de bu ayın on beşinde başlanacaktır.

Yeni çıktı

Anafartalar kumandanı MUSTAFA KEMAL ile mülakat

Renkli haritalarla

Yazan: Ruşen Eşref

Fiyat: 1 lira

Devlet matbaası satış şubesinde

H. Fırkası 16 nahiyeye kongrelerini bitirdiler

Halk Fırkası ocak kongreleri ni takiben başlayan nahiyeye kongreleri büyük bir faaliyette devam etmektedir. Mevcut kırk nahiyeden on altısı kongresini bitirmiştir. Kongrelerini bitiren nahiyeler şunlardır: Kadıköy kazasında iskele, Yeldeğirmeni, kızıltoprak, sarıyer kazasında Emirgân, büyükdere, Beykozda Beykoz, Hisar, Üsküdar da İskele, Doğancılar, Yeni mahalle, Beşiktaşta Arnavutköy, Beyoğlunda Kasımpaşa, Fatih'te Fatih, Karagömrük, Şehrimini, Bakırköyde Yeşilköy nahiyeleri.

Diğer nahiyeye kongreleri de önümüzdeki cumartesi gününe kadar tamam olacak, bunu müteakip kaza kongreleri başlanacaktır. Kaza kongreleri ayın on dördünden on altısına kadar devam edecektir.

Yalova kaplıcaları

Seyrişefain idaresi, Yalova kaplıcalarının geçen bir seneye ait istatistikini hazırlamakta idi. İstatistik ikmal olunmuştur. İdarenin kaplıcalara ait taba başladığı "Yalova kaplıcaları" kitabına, bu istatistik te ilâve olunacaktır.

Ankara ziraat sergisi

Yarın Ankarada açılacak olan 1931 birinci ziraat sergisine iştirak edecek olan zevattan bir kısmı dün akşam Ankaraya hareket etmişlerdir.

Diğer bir kısım zevat ta bu akşam hareket edeceklerdir. Kongreye çok fazla ehemmiyet verilmektedir. Kongre 15 gün devam edecektir.

Güzel san'atlerde müsamere

15 Kanunusani perşembe akşamı Güzel San'atler Birliği bir müsamere verecektir. Müsamerede Şefik, Muhiddin Sadık, Afif Besim B. ler tarafından konferans verilecek, şiir okunacak ve musiki şubesi bir konser verecektir.

Kadastro kanunu

Haber aldığımız göre Kadastro kanunu Millet meclisinde müzakere edilerek muvazene Maliye encümenine sevk edilmiştir.

Zeytin fiati düşüyor

Yeni sene zeytin mahsulü piyasa geliyor. Bu yüzden fiatlar daha ziyade düşmüştür. En iyi zeytinin okkası 30 kuruştur. Bundan sonra 15 kuruşa kadar zeytin fiati vardır. Geçen hafta içinde Romanya'ya 180 fık zeytin ihraç edilmiştir. Fakat Romanyada Yunan zeytinleri mallarımıza karşı en büyük rakiptir.

Halit Ziya Bey

Tapu idaresi kadastro işleri fen müdiri Halit Ziya Bey rahat sızlığı dolayısıyla iki ay mezuniyet almıştır.

Mektepliler müsabakası

85 inci haftanın birincilikleri

Mektepliler müsabakası 85 inci hafta birinciliklerini sırasile yazıyoruz:

1 — Galatasaraydan 228 Fahreddin Bey.

2 — Darüşşefakadan 47 Halil Bey.

3 — Darüşşefakadan 235 M. İbrahim Bey

4 — Galatasaraydan 247 Saip Bey.

5 — Galatasaraydan 140 Mahmut Şerif Bey.

Müsabakayı kazananlar, mevut mükâfatlarını idarehanemize müracaatla alabilirler.

86 ncı hafta

Seksan altıncı hafta başladı. Gazetemizde bir hafta zarfında çıkacak haberler en muhimmîni seçip cumartesi günü akşamına kadar müsabaka memurluğuna adresine gönderiniz. Neticeler

Mahkemelerde

Katil kim?

Çoban İsmailin esra rengiz katli

İsparta kulesi civarında Derreköy çiftliği çobanlarından İsmail, ekmeğ almak üzere köyeye giderken meçhul bir şahsın silâhla taarruzuna uğrayarak maktul düştü. İsmail öldürmekle maznun olarak tevkif edilen çiftlik hâhyalarından mühtedi Mehmet Çoban Müminin Ağırceza muhakemelerine başlanmıştır. Dükkü celsede mühtedi Mehmet, İsmailin ölüsüne köyeye giderken rasladığını, efendisine ve hükümete haber verdiğini söyledi. Mümin ise maktulü hâdiseden bir gün evvel köyeye geldiğini, ölümünü Mehmetten işittiğini söyledi. Şahitlerden biri Mehmedin vaka günü akşamı İsmailin nerece kaldığını kendisine sorduğuna, bir gün sonra ise "ben onu çalılar arasında gördüm; ölmüş" dediğini, halinde bir telâs eseri görmediğini söyledi.

İsmailin ekmeğ almak üzere bir eşekle beraber köyeye gittiği anlaşılmaktadır. Maznun Mehmet bu eşeğin başıboş olarak köyeye avdet ettiğini söyledi.

Diğer bir şahit ise İsmailin köyeye giderken beraberinde bir sirke şişesi götürdüğünden ve kendisi ölü olarak bulunduğu halde şişenin çiftliğe getirildiğinden bahsederek bunun kendisinin şüpheli bir hâdiseye gibi görünüşünü ilâve etti. Ağzı kırık olan bu sirke şişesi mahkemeye getirilmişti. Reis maznun Mehmede:

— Söyle bakalım, bu şişe nasıl geldi? — Efendim, şişe bir tane değildi. İki tane idi. Birisini Mehmet alıp götürmüş, diğeri köyede kalmıştı.

Şişe, şahitlerden birine gösterildi. O da şişeyi teftiş etti ve İsmailin ölümü etrafında bazı malumat verdi. Şahit Sadık ağa Mehmedin çiftliğe birinci gidişinde kendisine İsmaili sorulara "ölmüş ki gelmedi!" dediğini hikâyeye etti.

Muhakeme diğer şahitlere tebligat için başka güne kaldı.

Sabıkalı Cemalin katli davası

Cemal isiminde birini öldürmekle maznun polis komiser muavini Bican ve Süleyman Ef. lerin muhakemesine dün Ağırceza devam edilmiştir. Emrazı aklıye hastanesine sevkedilen Bican Ef. hakkında henüz rapor gönderilmediği anlaşıldığından müdafaa şahitlerinin dinlenmesi tehir edilerek muhakeme başka güne bırakılmıştır.

İcra dairesinde tasfiye

1931 senesi hululü münasabete tasfiye muamesesinin icra etmek ve kayıtlarını tanzim eylemek üzere İstanbul ile Beyoğlu ve Üsküdar'da bulunan İstanbul İcra dairesiyle muhabesinde müstacel mevat müstesna olmak üzere kânunusanimin birinci perşembe, üçüncü cumartesi ve 4 üncü pazar günleri mü racaat kabul olunmıyacaktır.

Kara Ali çetesi

Gebzece yakalanarak şehrimize getirilen Kara Ali çetesi efradının isticvapları ağır ceza mahkemesi kaleminde yapılmış, ve ale'usul hüviyetleri yegân yegân tahkik edilmiş ve tutukları vekiller tesbit edilmiştir.

Muhakemelerine 22 kânunusani tarihinde başlanacaktır. Maznunlar bir çok cinayetin faili bulunan duklarından muhakeme sayan dikkat safhalar arzedecektir.

Bir esrarhane sahibinin mahkûmiyeti

Bezazıtta esrarhane işleten Şahin isiminde biri birinci ceza mahkemesinde muhakeme edilmiş ve 2 ay müddetle hapse 40 lira cezayı nakdiye mahkûm olmuştur. Zabıta esrarhane işletenleri

ABONE ÜCRETLERİ	
G	Türkiye için Haric için
3 ayığı	400 kuruş 800 kuruş
6 "	750 " 1400 "
12 "	1400 " 2700 "

Gelen evrak geri verilmez. Müddeti geçen nüshalar 10 kuruş tur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdüriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilanların mes'uliyetini kabul etmez.

Bugünkü hava

Dün hararet en çok 13 en az 10 derece idi. Bugün rüzgâr poyraz esecek hava kapalı olacaktır.

SÖZ arasında

Çamur adam...

Geçen yazımızda: Bu adam kimdir, nedir, ne yapar, nerede oturur, nasıl yaşar? Bilmiyoruz. Acaba Muhiddin B. de sözlerle hüviyetine şüphe veren bu adamın bir defa:

— Sen kimsin?
Diye sormağın merak etmedi mi?... Demistik.

— Ben meşhurum. Beni gazete müvezzinden, kundura boyacıma kadar sorabilirsiniz...

— Diyor. San'at, fikir, edebiyat, tiyatro âleminde sorulmak için bir isim bile vermeğe yüzü kalmayan böyle yüzüstü bir adama ömrümüzde ilk olarak rastlıyoruz. Birçok Külhan B. lere,

— Meşhurdu...
— İyi küfürbazdır...

— Filan, denildiğini bildiğin ama, kendi kendisine:
— Meşhurum...

— Diyen gene ilk defa bu oldu. Hem ne münesib?... Gazete müvezzii, kundura boyacı, bozacı ile meyhaneci mi ki onları kendisine şahit tutuyor!

— Onlarda Ertuğrul Muhsinde olmayan şey bolu boluna vardır. Onlar, bu memleketin temiz ve erkek çocuklarıdır.

— Meşhurum...

— İyi küfürbazdır...

— Filan, denildiğini bildiğin ama, kendi kendisine:
— Meşhurum...

— Diyen gene ilk defa bu oldu. Hem ne münesib?... Gazete müvezzii, kundura boyacı, bozacı ile meyhaneci mi ki onları kendisine şahit tutuyor!

— Onlarda Ertuğrul Muhsinde olmayan şey bolu boluna vardır. Onlar, bu memleketin temiz ve erkek çocuklarıdır.

— Meşhurum...

— İyi küfürbazdır...

— Filan, denildiğini bildiğin ama, kendi kendisine:
— Meşhurum...

— Diyen gene ilk defa bu oldu. Hem ne münesib?... Gazete müvezzii, kundura boyacı, bozacı ile meyhaneci mi ki onları kendisine şahit tutuyor!

— Onlarda Ertuğrul Muhsinde olmayan şey bolu boluna vardır. Onlar, bu memleketin temiz ve erkek çocuklarıdır.

— Meşhurum...

— İyi küfürbazdır...

— Filan, denildiğini bildiğin ama, kendi kendisine:
— Meşhurum...

— Diyen gene ilk defa bu oldu. Hem ne münesib?... Gazete müvezzii, kundura boyacı, bozacı ile meyhaneci mi ki onları kendisine şahit tutuyor!

— Onlarda Ertuğrul Muhsinde olmayan şey bolu boluna vardır. Onlar, bu memleketin temiz ve erkek çocuklarıdır.

— Meşhurum...

— İyi küfürbazdır...

— Filan, denildiğini bildiğin ama, kendi kendisine:
— Meşhurum...

Fakat, bu adam yalnız o da değil!

Bazı hatıralar vardır ki, tekrarı azap verir. Fakat, bu yürek ezintisinin ne olduğunu bilen insanlar için böyledir.

Tesadüfün karşısına şeşme meydanlı bir muhatap olarak çıktığı adamda hicap, fazilet denilen hasletlerin olmadığını söylemiştik.

Yürek üzüntüsünü duymak için insana daha başka bir şey de lâzım: sechiye.

Muhatabımız, bize mütema-diye iki sene evvelki çekimele-rinden bahsetmekle acaba,

— Almanyada Türkülük aley-hinde çekilen filmde rol aldığını mı hatırlamak istiyor?...
— İyi hatırlıyoruz: o zaman ki neşriyat bunun için yapılmıştı.

— Benim kim olduğumu Allah rızası için bir defa daha şu Türk halkına anlatm.

Diye bu derece ısrar göstermek neden?...
İşte yalnız bu noktada durduk.

Bir insan şöhretinden bahset-tirmeyi ister ama, ayıbından, asla!...

Gene bazı şeyler vardır ki basit bir zekâ, küçük bir muhakeme, hattâ alelade bir idrak ile hallolunur, kendisinde böyle şeyler olmayanlara:

— Ahmak...
— Ertuğrul Muhsin de bu satır-ları yazanın kim olduğunu cild-dırarak merak ediyor. Eğer bu-nu kendisinden başka bilmiyen ve öğrenmiyen kimse kalmadı ise bu kabahat te mi bizde?...

Pis, bulutlu, yağmurlu hava-larda batacak sokaklardan geçen otomobillerin yolcular üzerine sıçattığı çamura,

— Zifos...
— derler. Sindiği batakdan durma-dan şu veya bu namuslu vatan-daşa rasgele küfür yağdıran bu adama biz de:

— Çamur adam...
— adını vermeği düşünmüştük.

Darülbeyazda mecmuasında a-ktığı sarı salyesi ile şimdi mü-deumunun göz ve takibinden kaçan, yarı da ihtimal bir mah-kemenin kararından azat kalabi-lecek olan bu adam kendi ismi-ni gene en iyi olarak kendisi ko-yuyar, ve hastalığının teşhisini ifade ediyor.

Bir köpeği varmış, ismi:
— Kunduz...
muş. O halde kendi ismidle:
— Kunduz.

olacak. Köpeğinin ismi kunduz, kendi ismi ise kunduz olan böyle bir adama bilmem ki biz daha ne diyelim, ne cevap verelim? Belki, Hayım Naum efendi bir az taze serum verebilir.

Kunduzla, kunduz tasma tas-maya tutuşup çarçabuk hastaha neye gitmelidirler.

Gayri faal şirketler

İktisat vekâleti bundan bir müddet evvel gayri faal şirketle-rin ticaret müdüriyetleri tara-fından tesbit edilmesini bildir-mişti. İstanbul ticaret müdüriye-ti mntakasında 42 şirketin iş-görmez bir vaziyette olduğu an-laşmıştır.

— Ve.. Çok rica ederim. Bu bahsi bana tekrar etme. Paşadan gene sana haber getirecek kimseler olursa onlara da bu vaziyeti iyice anlat. Bir defa daha zahmet etmesinler...

Diyecek, yerimden kalktım; içimi boşaltmak için doğru piyanonun başına geçtim.

Zavallı Nüret hâlâ benim kim olduğumu, nasıl yaşadığımı, hayatımın ne mâna ifade ettiğini öğrenememiş, anlayamamış. Ya o çok aptal... Ya ben iyi bir aktörüm. Bilmiyor ki, yaşayabildiğim kadar yaşayacağım. Ben selin önüne katılan bir küçük parçası gibiyim; nasıl götürürse öyle gideceğim; kime gönderirse ona gideceğim!

Yaşamak için yaşamakta, kayıtsız olmak birinci şarttır!

Yoksa, Paşa Hazretlerinin altın hazinelerinin cazibe ve mânasını ben de Nüret kadar bil-mez, onun kadar takdir etmez

— Ve.. Çok rica ederim. Bu bahsi bana tekrar etme. Paşadan gene sana haber getirecek kimseler olursa onlara da bu vaziyeti iyice anlat. Bir defa daha zahmet etmesinler...

Diyecek, yerimden kalktım; içimi boşaltmak için doğru piyanonun başına geçtim.

Zavallı Nüret hâlâ benim kim olduğumu, nasıl yaşadığımı, hayatımın ne mâna ifade ettiğini öğrenememiş, anlayamamış. Ya o çok aptal... Ya ben iyi bir aktörüm. Bilmiyor ki, yaşayabildiğim kadar yaşayacağım. Ben selin önüne katılan bir küçük parçası gibiyim; nasıl götürürse öyle gideceğim; kime gönderirse ona gideceğim!

Yaşamak için yaşamakta, kayıtsız olmak birinci şarttır!

Yoksa, Paşa Hazretlerinin altın hazinelerinin cazibe ve mânasını ben de Nüret kadar bil-mez, onun kadar takdir etmez

— Ve.. Çok rica ederim. Bu bahsi bana tekrar etme. Paşadan gene sana haber getirecek kimseler olursa onlara da bu vaziyeti iyice anlat. Bir defa daha zahmet etmesinler...

Diyecek, yerimden kalktım; içimi boşaltmak için doğru piyanonun başına geçtim.

Zavallı Nüret hâlâ benim kim olduğumu, nasıl yaşadığımı, hayatımın ne mâna ifade ettiğini öğrenememiş, anlayamamış. Ya o çok aptal... Ya ben iyi bir aktörüm. Bilmiyor ki, yaşayabildiğim kadar yaşayacağım. Ben selin önüne katılan bir küçük parçası gibiyim; nasıl götürürse öyle gideceğim; kime gönderirse ona gideceğim!

Yaşamak için yaşamakta, kayıtsız olmak birinci şarttır!

Yoksa, Paşa Hazretlerinin altın hazinelerinin cazibe ve mânasını ben de Nüret kadar bil-mez, onun kadar takdir etmez

— Ve.. Çok rica ederim. Bu bahsi bana tekrar etme. Paşadan gene sana haber getirecek kimseler olursa onlara da bu vaziyeti iyice anlat. Bir defa daha zahmet etmesinler...

Diyecek, yerimden kalktım; içimi boşaltmak için doğru piyanonun başına geçtim.

Zavallı Nüret hâlâ benim kim olduğumu, nasıl yaşadığımı, hayatımın ne mâna ifade ettiğini öğrenememiş, anlayamamış. Ya o çok aptal... Ya ben iyi bir aktörüm. Bilmiyor ki, yaşayabildiğim kadar yaşayacağım. Ben selin önüne katılan bir küçük parçası gibiyim; nasıl götürürse öyle gideceğim; kime gönderirse ona gideceğim!

Yaşamak için yaşamakta, kayıtsız olmak birinci şarttır!

Matbuat hatıralarım

Ahmet İhsan

Umumî harbin patlayışı — Bizde seferberlik ilânı — Göben ve Breslav zırhlılarının gelişi — harp hali — Matbuatta sansür [4]

1914 senesi dünyanın çehresini, hayatını, iktisadî faaliyetini, saadetini ve rahatını altüst eden büyük muharebenin patlaması cihan tarihinde en faciâli sahifeleri yazmıştır. Bizim memleket, Trablusgarp muharebesinden henüz kurtulmamışken Balkan harbinin felâketlerine düşüp müthiş suretle ezilmişti. Dahili ihtilâllerle hükümet darbelerinin 1918 denberi biri biri ardı sıra gelip çimide yalar açması yetmiyormuş gibi emperyalist Avrupanın başmıza çıkarttığı bu iki muharebe içinden aktığımız kanlara daha büyük dertler ilâve etmişti ve tam bu sırada 1914 ün umumî muharebesi, Saray Bosnada katolunan Avusturya veliâhtinin vaka'sı yüzünden patlayı-vermişti; ve bütün dünya şaşırıp kalmıştı.

Avrupanın böyle büyük bir muharebeye doğru gittiği his olunuyordu; Fransa reiscümu-huru Poincarenin muharebeyi hazırlamak için yaptığı Rusya seyahati, küçük Sırbistanın Avusturyaya ve Macaristan gibi büyük devlete meydan okuması, Almanyanın müthiş hazırlıklarının haberleri, cihan matbuatını dolduruyordu; bizim gazetelerimizde bu haberleri sahifelerine geçiriyordu ve İstanbul hükümet mahfillerinde çok mühim kararlar alınmakta olduğu kulaktan kulağa doluyordu. Fakat bu haberlerin doğrusunu öğrenmek kabil olmuyordu. O zamanın gazete kolleksiyonlarına bakarsanız hariçten gelen haberlere müteallik satırların her birisinde korkunç endişeler duyarsınız.

Alman askerî hey'etinin Li-man von Sanders riyaseti altında İstanbula gelip bizim askerî tensikata başlaması, itilâf devletleri matbuatını çoşturmuş olduğunu yazmıştım. "Altı büyük devlet", namma hareketle kuvvetli görünerek şarkta her istediklerini yaptırarak istiyen Avrupalı emperyalistlerin ikiye bölünmüş olduklarının en bariz isbatı, bu hey'eti askeriyenin İstanbula vürudunda Paris, Londra ve Petersburgta kopan velle olmuştu, artık görünüyor-du: Şark işlerinde altı devlet rolü iflâs etmişti.

Piçip ismindeki bir Sırp, Arşidok Ferdinandı katledince pamuk ipliği ile bağlı duran düveli muazzama raptaları kopu-vermişti. Ve Avrupayı ateş, du-man ve kan kaplamıştı.

Biz ne oluyorduk? Ne yapacaktık? Hükümet başında olan-lardan iki üç kişiden başkasını bile bundan haberleri olmadığın, mütarekeden sonraki neşriyat bize anlattı; Türk matbuatı ve Türk münevverleri şaşkın şaşkın duruyor, bakıyor, düşünüyorduk.

Günün birinde İstanbul du-varlarında, her sokakta bir ta-kım ilânlar yapılmış oldu-ğunu gördük; Harbiye neza-

retinin bu ilân levhaları iri yazı ile: "Umumî seferberlik var!," Diyordu ve her tarafta asker silâh altına almıyordu. Hükümet gazeteleri, bu baştan başa silâhlanmak keyfiyetine ihtiya-tı tedbirdir, biz hazır duraca-ğız, muharebe ile âlakamız yok diyorlardı. 1914 Temmuzunun 20 inci günü (Rumî Temmuz) duvarlara asıldı dediğim büyük ilânlarda şu satırlar yazılı idi:

Seferberlik var. Asker olanlar silâh altına Seferberliğin birinci günü Temmuzun 27 inci pazartesidir.

Bu ilân bir kanunla beraber çıkmıştı. Kanun 45 yaşına kadar herkesin fiilen hizmeti askeriyeye ile mükellef olduğunu yazıyordu ve neşrinden itibaren tatbik olunuyordu.

Seferberliğin ve muharebe hazırlığının yanı sıra, İstanbul-da para buhranı başlamıştı. O tarihte Osmanlı Bankasının banknotlarından maada kâğıt para yok idi; halk bu kâğıt paraya bile itibar eylemediğinden bir kanun daha çıkardılar, banknotların tedavülünü mecburi yaptılar.

Meb'usan Meclisi 20 Temmuzda kapatılmıştı. Matbuatta, basılmadan evvel askerî sansür konulmuştu. Boğazlar kapatılmıştı.

İşte 1914 Temmuzunun İstan-bula gösterdiği manzaralar bu idi. 1910 Trablusgarp harbine koşan, 1911 Balkan muharebesi hezimetini gören Türkler 1914 te umumî seferberliğe çağrılıyordu ve gidiyordu?!

Bu haller içinde perişan çalkanırken Almanların Göben ve Breslav harp gemilerinin Çanakkale boğazına iltica eylediklerini ve bunların Osmanlı devleti tarafından satın alınıp "Ya vuz", ve "Midilli", isimleri takıldığı isittik. Milletimizin iane sile İngilizlerde yaptırılmış olan Reşadiye ve Fatih Mehmet dirimotlarını İngilizlere hükümete şart etmiş idi. Ve iki Alman gemisinin alınması memleketinde tatlı tesir yapıyordu; lâkin Osmanlı imparatorluğu her adımda harbe karışıyordu.

Türk münevverlerini burada bir nokta müteselli eyleyordu. Çarlık Rusyasının Fransa ve İngiltere tarafından oluşu ve Balkan harbinin Rusya yüzünden çıkarılması, münevverlerin yüreklerini itilâf tarafından ayırıyordu. Bununla beraber fiilen muharebeye girmek hatıra gelmiyordu. Nihayet bu felâket da hi Kurban bayramına tesadüf eden teşrinievvelde vukua geldi. Ve umumî harbe girdik.

Biz umumî muharebeye girmeden Servetifünuna yazdıktan sonra bazı satırlar alıyorum:

Avrupa, nokta istinadı kopmuş bir kütle gibi müthiş gürültülerle yuvarlanıyor; kurunu vusta hayatına avdet eyliyor, değilim!..

Bir kadının, kendisi için yarı şan ve şehvet sıtmasına tutulan bir kaç erkeği bir arada görmesi kadar tatlı, heyecanlı ve zevkli şey yok! Dün gece, Habip Molla Beylerde, pokerde idik.

Nafta Nazırı Nuri Hayati Beyefendi!..

Avukat Rifat Şükrü Beyefendi!..

Madenci Şeyh Zade Mithat Beyefendi!..

Doktor Şükrü Hasan Beyefendi!..

Biri nazırlık koltuğunun verdiği gurur ve haşmet içinde yer yüzünü ve etrafındakileri yarasa-layan bir gözle görüyor. Ötekiler hep birbirlerinden üstün birer servetin baş dönmesi için de hükümün ve hâkimiyetin da-ima kendi taraflarında olduğu zannına kapılmış gidiyorlar.

Hepsinde de her şeyden çok-kun, her şeyin üstünde bir emel ve.. Bir arzu var: Bana malik

olmak!

Nuri Hayati Bey benim ma-samdaydı.

Rifat Şükrü Calibe ileydi!.. Şeyh Zade Mithat, doktor Ni halin karesine düşmüşlerdi.

Fakat, hiç birisi de kendi ka-releri ve kendi oyunlarını meş-gul olamıyorlar.

Hepsi de gâh göz ucile, gâh arada bir,

— Ne oldu?..

— Ooh ooh.. Bu resti siz mi kaldırdınız Hanimefendi?..

— Aman ne şahne blöf!

— Bu şans kimsede bulunmaz!..

— Üstüste kare, floş çıkarı-yorsunuz hanimefendi!.. Diye her benimle meşgul oluyorlar-dı. Ve.. Muhakkak ki akılları benimle oldukça da hepsi zarar ediyorlar, boyuna fiş alıyorlar-dı. Bizim, Nazır Beyefendi de akılsız aşklar gibi hem onların karşısında, alâkadarlıklarını kiskanıp kızıyor, hem şansında-ki tersliğe sinirleniyor ve.. Üs-

Gizli devam eden bir muhabbe

— Fransızcadan

Her işin doğru ve iyi yapılma-sını isteyen, titiz bir adamdı. Söz verdiği yere vaktinde gi-der, beklediği adamın da vaktinde gelmesini isterdi. Kendisi, genç, bekâr bir adamdı. Faz-la olarak bu hürriyetini bir kat daha güzelleştiren bir şeye ma-likti: Servet..

Bu akşam bir yere davetli-ydi. Tam sekizde oraya gitti. Bu rada çok iyi bir vakit geçirecekti. Bilhassa burada bir müddet-ten beri tesadüf ettiği genç ve güzel bir kadın, esmer güzeli bir kadın vardı. Bu akşam o gül-zel kadının evine gidiyordu. Git-tiği yerde gene onu görecekti. Salondaki büyük aynaya baktı. Çok iyi giyinmiş, genç, yakışık-lı bir adamdı. Muzaffer bir ta-vurla aynada kendini süzdü. Gü-zel bir kadının lâkayt kalamıya-cağı bir erkek değilmiydi?..

Genç kadın gelmişti. Güzel e-lini ona doğru uzatırken:

— Sizi gördüğüme çok mem-nun oldum..

Diye söze başladı. Sonra ilâ-ve etti:

— Bu akşam diğer çağırıldığı-mız davetliler gelmiyecekmiş. Sizinle yalnız yemek yiyeceğiz.

Bu ne büyük bir saadetti. Genç adam bunu saklamadı:

— Benim buna ne kadar se-vindiğimi saklamağa lüzum var mı, dedi, hiç ummadığım bir saadet..

Bu onun için hakikaten bir saadetti. Genç kadını çok takdir ediyordu. Bu bir aşkın başlan-gıcı mıydı?..

Bu kadın duldu. Kocasını ölmüş, kendisi böyle genç ve gü-zel olarak dul kalmıştı.

Yemekte genç kadını eğlen-dirmek için bir çok şeyler anlat-tı. Söylenen dedikodulardan bahsetti.

Onun haberdar olmadığı dâ-ha bir takım şeyleri anlattı. Genç adam kendini pek bah-tiyar sayıyordu. Oturduğu yer rahattı. İyi döşenmişti. Yediği yemekler nefisti. Konuştuğu ka-dın genç ve güzeldi. Böyle ge-çirilen saatlerde insan kendini bedbaht sayabilir miydi?..

Yemek yemmiş, bitmişti. Genç adam sözlerini yavaş yavaş öyle bir sekle koymuştu ki nihayet genç kadın:

— Anladım, dedi, anladığımı zeticilik âleminde gördüklerimi anlatacağım.

Ahmet İHSAN

[*] Ahmet İhsan Beyin ha-tratının 2 inci cildinin son ma-kalesini teşkil eden bu makale-sini Pesimli üyanış'ın son nü-shasından alıyoruz. Ahmet İhsan B. 3 üncü cildi gene ya gazete-mizde, ya kendi mecmualarında ilk fırsatta neşre başlayacaklar-dır.

tüste kaybediyordu. Hele, bir iki el pek enteresan geçti. Hayati Bey, hiç olmaz ise zararını değilse bile oyunculuk şerefini kurtarmak için bana gözüne vermek istiyordu. Bütün oyununun devamı içinde de galiba, en iyi bulabildiği kâğıtlar bunlardı. Fakat, ikisinde de önlü ne yığıldığı fişlerle,

— Sizin Restiniz...
— Dedikçe ve benden de:

— Pekey..
— Cevabını aldıkça, fişlerimi to-parlamaya hazırlanıyor,

— Kare...
— Demesine:

— Floş ruvayal!..
— Ful...
— Demesine:

— Kare!..
Değişim karşısında sapsarı o-luyor,

— E.. Böyle oyun olmaz!..
Diye söyleniyordu. Öyle böyle ikide bir bozguna uğradıkça Mithat, Rifat Şükrü, doktor da hemen yerlerinden fırlıyorlar,

geliyorlar;

— Aman Beyefendi bu hal?..

— Aşkta kazanan komar kaybeder...
Filân.. diye söyleniyor, bütün bütün Nazır Beyefendi sinirlerini boşandıyordu Şeyh zade Mithatle daha hususiyeti, lâubali tarafları. Onun şakalarına ağır da olsa yanabiliyor. O da bu gece kâten ağır şaklar yaptı:

— Aldırmayın Belkiy.. nimefendi..

— Cebinde on parası bile masa olur!..

— Nazırlık lâfla olmaz..

— Arkada koca bir "tahsis mestüre", var. Yenmekle mez..

— "Tahsisatı mestüre", kim yemekle tüketebildi ki, yati Bey tüketsin!..

— Devlet akçesinin sonu mez..

Bitmez!

Milliyetin edebî romanı: 72

Beş hasta var!

Etem İZZET

Bu nokta galiba aklıma gelme-miştir. Sana, bu noktayı ehem-miyetle hatırlamak isterim...

Dedi, bütün o servetin mu-hayyel bir yeyicisi gibi sevk ve neşe ile pırıldayan gözlerle göz lerimin içine baktı, bekledi.

— Sen, böyle şeylere aldırma geç..

Yeyim, dedim. Fakat, kafa-mın içinde bir an burgulanan bir his ve fikir Nüretin bile be-ni tanıyamamış olmasındaki noksanlığa isyan ettirdi ve.. O-na bu bahsi kesip attım:

— Nüret, bir defa aklıma iyice yerleştirdi ki, ben paşanın ko-nağına dönmem. Sonra, o da se-nin zannettiğin gibi çarçabuk

ölmez.

O ne sinir adamdır.. Sen bil-mezsin!..

— Benim de aklımın ermedi-ği nokta bu ya?... Niçin dönmey-sin. Niçin o muazzam servetten istifade etmek istemezsin?..

Bir saniye Emirgânlı Belkiys, onun hisleri, onun tahay-yülleri, ve.. Nihayet onun pa-şaya karı edilışı gözlerimin önünden geçti. O teessür, o he-ycanla:

— Aklın ermedi, ermez de.. Senin bileceğin yalnız bir şey vardır ki, o da benim paşaya dönmeyeceğimi, dönmek imkân-ı olmadığını bilmendir.

Dedim. Hayretle yüzüme ba-

Bütün millet irtica nefretle tel'in ediyor

Memleketin dört köşesinden Büyük Gaziye çekilen telgraflar

Reisicumhur Gazi M. Kemal Hazretlerine:

Menemende birkaç cahilin irtica hareketleri teşebbüsünü ve meyanda kıymetli bir zabitanın şehit edildiğini teessürle gördük. Silvan Türkocakları bütün Silvanlılar bu hareketin ile mübcecel Cümhuriyetimiz uğrunda her an fedayiyata hazır olduğumuzu arz ve Cümhuriyet ordumuza beyan ediyet ederiz Efendimiz.

Silvan Belediye reisi: Hilmi
Silvan Türkocağı Reisi: Süleyman

Büyük Gazi'ye

Zabit vekili Kublay gibi asil Türk kanını taşıyan Türk zabitleri Cümhuriyetin idare teşkilatında bulunan şurlu idare âzamları ve memurları derin kök saldırdığımız Cümhuriyeti icabınla kanlarıyla sulayarak koruyacaklar, yükseltecekler, kuvvetlendireceklerdir. Milleti, orduyu ve necip şahıslarında temsil eden Büyük kurtarıcıyı hürmet ve tazimle taziyet ederim.

Geyve kaymakamı: Hayri

Reisicumhurumuz Muhterem Gazi Hazretlerine:

Menemen hâdisesini nefretle karşıladık. Memleketimizin her köşesinde bu hâdise derin bir üzüntüye sebep oldu. Ulu şehidi takdis, irtica tel'in ederiz. Derin hürmetle tazimlerinizi sunarız Efendim.

Gediz: Ocakzade Nuri, Ahmet, gençlerden Aynı zade Süleyman, Belediye reisi Emin, Cabi, Ergün.

Büyük Reisimiz Gazi Hazretlerine:

Kublay Beyin feci bir şekilde olan şehadeti bizi intibaha davet eden bir hâdise olmuştur. Türk gençliği irticam timsali addedilen sarı, küflü cubbeyi onların mülevves kanlarıyla boyanmaya her dakika hazırız. O büyük şehidi, Uşak gençliği namına takdis ederek derin hürmet ve saygılarımızı sunarız Aziz Reis.

Uşak: Türkocağı reisi İsmail Azmi

Reisicumhur Gazi Mustafa Kemal Hazretlerine:

Kublay Beyin feci bir şekilde olan şehadeti gençleri yeni bir intibaha davet etmiştir. Vatan ve memleketimizin gençliği Cümhuriyetinin muhafazası uğrunda Kublay gibi başlarını vermeye en büyük bir zevk telâkki ederiz. Bu büyük şehidi gençlik namına takdis ederek sizin güzel eserimize fena nazarla bakan başlara lânet eder ve derin hürmet ve tazimlerinizi sunarız.

Uşak: Gençler birliği reisi Haşim

Reisicumhur Gazi Mustafa Kemal Hazretlerine:

Türk gençliği, Kublay'ın kehanet başını Türk Cümhuriyetinin temeline ilâve edilen bir dederek Türk gençliği iğne ederse Cümhuriyetinin muhafazası uğrunda Kublay gibi başlarını vermeye en büyük bir zevk telâkki eder. Cümhuriyetin büyük şehidini takdis ederiz huzurunuzda yemin eder ve her Türk genci birinci şubeydir. Büyük Reis, sana senin eserine fena nazarla başlar utansın. Derin hürmet ve tazimlerinizi sunarız.

Uşak: Belediye reisi: Alâettin

Reisicumhur Reisimiz Gazi M. Kemal Hazretlerine:

Menemen hâdisesini nefretle karşıladık. Memleketimizin her köşesinde derin bir üzüntüye sebep oldu. Ulu şehidi takdis ederiz. Derin hürmetle tazimlerinizi sunarız Efendim.

İbrahimioğlu Kâmil, Koloğlu Mustafa, Terzioğlu Kadri.

Reisicumhur Hazretlerine:

Komşu bir kazada dini alet ederek mübcecel Cümhuriyetimize yapılmak istenilen caniyane suikastı nefretle tel'in, derin teessürlerimiz Cümhuriyet ve zati devletlerine ebedî merbutiyet ve hürmetlerimizi ve şükranlarımızı arz ederiz Efendim.

Foça Halkı Namma Belediye Reisi: Hilmi.

Reisicumhur Gazi Mustafa Kemal Hazretlerine:

Diyarbakır ocakları, Menemen'de uyanmak isteyen irtica hortlağını lânetle ve Kublay'ı inkılâp ve vazife aşkının bir remzi olarak kalplerinde yaşatacak olan ocakları çok kıskanç olarak bağli buldukları inkılâp umdelerine uzanacak hain ellere karşı yanık olduklarını aşınmaz sinelerinin mukaddes inkılâp için ebedî teminat olduğu nu en derin saygılarla arz ederiz Efendim.

Diyarbakır: Türkocağı reisi Şükrü

Reisicumhur Gazi Mustafa Kemal Hazretlerine:

Aziz Cümhuriyet mefkûresinin o yüksek kıymetini idrak etmekten âciz bulunan birkaç sefil mürteciin muhitimizde ika ettikleri irtica hareketini: tel'in ve mefkûre uğrunda feci bir surette şehit düşen kahraman meslektaşımız Kublay'ın hatrasını tebci için bugün birlik binasında toplanan Manisa muallimlerini zati devletlerine derin teessürlerini ibrâğa bendenizi memur etmişlerdir. Bu vesile ile mukaddes inkılâbımızı son nefesimize kadar müdafaa etmeye bir kere daha ahde ettiğimi arz ederim Efendim.

Manisa: Muallimler birliği reisi: Emin

Reisicumhur Gazi Mustafa Kemal Hazretlerine:

Menemen'de genç bir mefkûrecinin şerefli şehadeti neticesinde ve inkılâbımızın aziz sineğine indirilmek istenen nankör darbeyi nefretle karşıladık. Bu mel'un hareket, mefkûre kaynağı olan muallimliğinin hassasiyetini bir kat daha güçlendirmiş onun imanlı yürüyüşüne, azmine yeni bir kuvvet vermiştir. Cümhuriyetin ve inkılâbın şurlu bekçileri olan bizler bu menfur vesile ile bir daha ilân etmek istemiz ki, Zeki Dundar Alp ve Kublay'ların asil ve temiz kanlarıyla süslediğimiz bu fikir inkılâbını sonuna kadar aynı şiddet ve hassasiyetle koruyacağız. Seni taziyet ederiz, vatan babası.

Uşak Muallimler birliği reisi: Salim

Reisicumhur Gazi Mustafa Kemal Hazretlerine:

Adana ocaklıları dün toplanarak irticam Menemende ihdas ettiği feci vak'anın kurbanı aziz Kublayın ruhunu takdis ettiler. Bu münasebetle Adana ocaklıları büyük reislerinin etrafında Cümhuriyetin muhafazası uğrunda kendilerine düşen herhan bir vazifeye, herhangi bir tehlikeye can atmağa hazır dırlar. Adana ocaklıları en derin merbutiyet ve sevgilerinin takdim ile arzı tazimat ederler.

Adana Türkocağı reisi: Fahri

Reisicumhur Gazi Mustafa Kemal Hazretlerine:

Menemen hâdisesini karşısında çok coşkun bir heyecanla toplanan Eskişehir gençliği bu hâdisenin arz ettiği sefil manzarayı tel'in etmektedir. Büyük Cümhuriyetin ve rehabsız inkılâbımızın syaneti için hepimiz ölmü dahi şeref telâkki etmekle bahtıyız. Eskişehir gençliğinin bu derin hâlesini necip Reisimize arz eder, tazimatımızı takdim ederiz.

Eskişehir: H. fırkası reisi Osman, Türkocağı reisi Nazmi, İdman mntakası reisi Faruk

Mektepliler müsabakası

Mel'un hâdise

Mektepliler müsabakasının 85 inci hafta birinciliği Galatasaraydan 228 Fahreddin Bey ka zandı. Yazısı şudur:

"Bu haftaya "Mel'un hâdise," haftası demek hiç te hatalı bir teşbih olmaz.

Haftanın en mühim haberleri bu hâdise etrafında toplanıyor. Menemende tehadüs eden irtica hareketi malumdur. Çok şümulü bir mahiyeti haiz olan bu hâdiseye karşı alınacak tedbirler, Reisicumhur Hz. nin riyasetinde sarayda yapılan çok mühim içtimada tesbit olunmuştur.

Bilhassa Gazi Hz. nin orduya taziyetlerini bildiren tebliğ çok mühim esastaki ihtiva ediyor. Gazi Hz. Kubilâyın canhras şehadetini karşısında halktan bazıların tasvipkâr bir vaziyet almalarını Cümhuriyet ve inkılâp namına "utanılacak bir hâdise," olarak tavsif etmektedirler.

Dahiliye vekilimiz, Fahreddin Paşa ile Menemende giderek tahkikatı bizzat idare ediyor. Menemen ve Manisa ile İstanbul bulda bir çok tevkifat yapılmıştır. Bütün tahkikat bu hareketin çok vâsi bir teşkilâta malik olduğunu gösteriyor.

Hâdise firka grup içtimada ve mecliste mevzuu bahsolmuş ve bir çok mebuslar muhtelif fikirler serdetmişlerdir. Meb'uslarımızın ekserisi şiddet taraftadır. Hükümetimiz o mntakada idareî örfiye ilânile ihtifa etmiş, oraya fevkalâde selâhiyeti haiz bir kumandan tayin eylemiş, bir divanı harp teşkiline karar vermiştir.

Mes'ullerin biran evvel cezalarını görmeleri - şüphe edemeyiz ki- herkesin olduğu gibi hükümetin de emellerindedir.

Gençlik bir miting aktile bu hareketi tel'in etmiş ve bu suretle Gazi Türkiyesinin cümhuriyetine karşı olan merbutiyetlerini ihzar eylemiştir. Mukaddes inkılâbımızın yarınki muhafızlarının bu hareketinden memnun olmayacak vatandaş tasavvur edilemez.

Türk ocağında "Kubilây ihtifali," yapılıyor. Aziz şehidin ruhunu taziz edecek olan bu ihtifalde Maarif vekili, müsteşarı birer nutuk söyleyeceklerdir. Bu suretle memleketimiz inkılâp uğrunda can verenlerin büyük isimleri hakkında en ulvî kadirşinaslığımı göstermiş oluyor.

Bursada Kubilây ihtifali

Bursa, 2 (Milliyet) — Kublay faciasını tel'in, inkılâp şehitlerini takdis yolunda Cümhuriyet Halk Fırkası ve mürevvici Hakkı Sesi gazetesi Türkocağının iştirakile yapılan ihtifal esnasında havanın yağmurlu olmasına rağmen binlerce vatandaş bulundu.

Saim, Nasih, liseden Bürhan B. ler birer nutuk söylediler. Halk Fırkası önündeki samimi ve coşkun tezahürata vilâyet fırka reisi Hüfîsi B. cevap verdi. Kesif halk kitlesi akm halinde askerî fırkaya gittiler. Saim B. halkın orduya ait taziyetlerini söyledi. Cemil Cahit Paşa, alkışlanan hitabesi içinde ez-cümle: "Cümhuriyete sürmülük istenen en ufak bir lekeyi cümhuriyet ve inkılâp ordusu kanı ile temizlemeye her saniye ama dedi," dedi. Halk şük "Kahrrolsun kara kuvvet! Lânet irticacı!, avazesi ile inkılâp şehitlerini takdis etti.

Sarhoşların bir tecavüzü

Şoför Nuri, Yaşar ve motörcü Hüseyin isimindeki şahıslar, son derece sarhoş olarak Vefa orta mektebine girmek istediklerinden yakalanmışlardır.

Polis, vatmanı dövdü

Begiktaşta polis Sadeddin Ef. vatman Sadıkın idaresindeki tramvaydan arkadaş Hilmi Ef. nin düşmesi üzerine vatmanı dövmüştür. Tahkikat yapılmaktadır.

Sarkıntık

Melek H. isminde birine Aya sofya'da sarkıntık eden müskirat idaresi oda başısı Mehmet

Poliste

İki karmanyolacı yakayı ele verdi

Dün gece saat 20 raddelerinde Şehreminde Seyfullah Efendi sokağında 6 numaralı hanede sakin makineci Recep Efendinin 18 lirasını karmanyola suretile sabıkalı, Ali, Raif, namında şahıslar tarafından alınıp lardır. Bunlardan Raif ile refiki Hasan derdest edilmiş kör Hasan firar etmiştir. Tahkikata devam edilmektedir.

Kadim faka bastırılmış

Fatihte Bostan hamamı karşısında 35 numaralı manav dükkanında meşgul bulunan 65 yaşında Seher Hanımın yanına iki şahsı meçhul gelerek yemiş alacakları ve para bozduracaklarını söyleyerek kadim meşguliyetinden bilistifade bir beşi bir yerde altın ile 130lirayı muhtevî cüzdandan çalarak firar etmişlerdir.

Demirle dayak

Kasımpaşada Bahriye caddesinde 27 numaralı simitçi fırınında müstecir Abdullah Efendinin fırınında bulunmakta iken ötedenberi kendisini tehdit eden Kürt Mehmet Ali ile diğer bir şahıs fırına gelerek kalın bir demirle kolundan yaralamışlardır.

Pantolonu çalmış

Galatada Bayazıt sokağında mavunacı Kâmil kahvede bulunmadığı sırada Nuri namındaki şahıs tarafından pantolonu çalınmıştır.

Yangın başlangıcı

Dün gece saat yarıda istiklal caddesinde 156 numaralı Surunyan Efendinin tahti tasarrufunda bulunan İstiklal apartmanının dördüncü katında ikamet eden Yunan ikinci konsolosu M. Doyalonun hizmetçisi Madam Aksannipi daraçada sandık odasında elektrik ütüsüyle çamaşır ütiledikten sonra fişi bırakmış ve döşeme tahtaları ateş almış ise de vaktinde yetişilerek söndürülmüştür.

Tavuk hırsızları

Kasımpaşada uzun yol sakinlerinden bakkal Mehmet Efendinin kütüphanesinden 7 adet tavuğu Unkapanı sakinlerinden kırptır İsmail Ayece tarafından sirkat edilerek firar etmişlerdir.

Hırsız kadın

Yerebatanda Muhterem Efendi sokağında bir numarada mukim Selânikli Nadire Hanımın eşyalarını sirkat eden Gonca namındaki kadın vakayı mütakıp kaçmıştır.

Holyos birahanesinde bir arbede

Eminönü sakinlerinden sabıkalı çolak Hayri ile sabıkalı Bur salı Ahmet Galatada doğru yolda Emin Beyin Holyos birahanesinde içerlerken bunlardan çolak Hayri gazinoda çalgı çalma kta olan hanende Necdet Hanımın masasına davet etmiş ve kadının gitmemesinden muğber olarak hamil olduğu tabanca ile mezbureyi tehdit ettiği sırada polisler yetişmiştir. Çolak Hayri, tabancasını polis devriye memuru Şükrü Efendinin şakağında dayamış ve elinden almış, üzerinde daha iki silah bulunmuştur. Zabıta tahkikat yapıyor.

Karısını yaralamış

Galata sakinlerinden mahallebici Şaban zevcesi Fikriye Hanımı ailevi bir meseleden dolayı bıçakla bacağından hafifçe cerh etmiştir.

Hırsız hizmetçi

Divanyolunda 113 numaralı hanede mukim doktor Osman Tevfik B. in Elmas namında hizmetçisi mumaileyhin tabancasını çalmıştır.

Hamal kavgası

Limanımıza gelen "Nilüfer," vapurundan yük almak üzere giren hamal Ramazan ile arkadaşı Hüseyin yük almak meselesinden kavgaya etmişler. Hüseyin Ramazanı yüzünden yaralamıştır.

Meyhanede cerh

Gazete bayii Ahmet Üsküdar da bir meyhanede yorgancı

Çirkin bir hâdise

Tokat'ıyanın camı niçin kırıldı?

Evvelki gün çirkin bir hâdise olmuş Tokat'ıyanın ön salonunun büyük camı bir sarhoş tarafından kırılmıştır. Elde ettiğimiz malumata göre hâdisenin mahiyeti şudur:

Ostro- Türk tüttün şirketinde gençlerden bir tasfiye yapılmıştır. Bu tasfiye neticesinde açığa kalan amele meyanda bulunan Üsküdarlı İbrahim evvelki gün sarhoş olduğu halde Tokat'ıyanın önünden geçerken içeride müdürün oturmakta olduğu nu görmüş, elindeki rakı şişesi ve taşla camları kırmıştır.

Hâdise haddi zatında çok çirkindir. Çünkü her hangi bir müesseseden bir işçinin çıkarılması bu yolda hareketini hiç bir suretle mazur göstermez.

Vitrin hediyeleri

İktisat haftası vitrin hediyeleri dün vitrin müsabakasını kazanan mağazalara gönderilmiştir.

Yarıdan itibaren tevziine başlanacaktır.

Yeni neşriyat

Mimar mecmuası

Evvelce çıkacağını bildirdiğimiz (Mimar) mecmuası matbaamıza gelmiştir. Güzel sanatlar Mimari şubasının yardımı ile çıkarılan (Mimar) gerek münderecat gerek tab'ı itibarile Avrupa meslek, ve san'at mecmuaları, derecesindedir.

Memleket Mimarlığının büyük bir ihtiyacını temin edecek olan (Mimar) ı çıkarılması tebrik ederiz.

ALLEGRO

İlet, Apollo ve sair cins ıtraf biletlerini dileye bu sayen hayret içliğin matine sayesinde sureti dalmeye yeni bir biletlik ıtraf olmaş gibi bir zevk hissedilebilir.

Dr. A. Kutiel

Çilt, Frengi, Belsoğukluğu ve ademî iktidar muayene ve elektrik tedavihanesi. Karaköy Börekçi fırını, arasında No. 34

Dr. HÖRHORUNİ

Çilt, zührevî ve bevlıye Tedavihanesi; Beyoğlu Tokat'ıyan yanında Mektep sokak No. 35 muayene her gün akşama kadar.

Satılık Mağazalar

Bahçekapıda Hobyar mahallesinde Sultan hamamı sokağında kâin 47, 49, 51 No. larla murakkam dükkanlardaki bermucibi senet 288 hissedede 240 hissemizi acele satılacağımdan almak isteyenlerin çarşıyıkedirde Kürkçülerde 17 numaralı mağazaya müracaatları.

İstanbul belediyesi

İlanları

Şehir bandosu binasında bir salon tamir ettirilecektir. Şartnameyi öğrenmek isteyenlerin her gün ve münakasa için de 7 kânunusani çarşamba günü saat on dört de Beşiktaşta eski barbaros mektebine müracaatları.

Sinema - Tiyatro

İs. B. Darübedayi

temsilleri

İSTANBUL BELEDİYESİ

DARÜBEDAYI

Bu akşam

saat 21,30 da

YAŞAYAN

KADAVRA

6 tablo

6 perde

Yazan:

L. Tolstoy

Tercüme eden

R. Nuri B.

6 sayından

şağı olan çocuklar tiyatroya kabul

Harik, hayat, kaza ve otomobil sigortalarını Galatada Ünyon hamında kâin ÜNYON SİGORTASINA yaptırınız.

Türkiyede bilâ fasıla icrayı muamele etmekte olan

ÜNYON

kumpanyasına bir kere uğramadan sigorta yaptırmayınız.

Telefon: Beyoğlu - 2002

Sabırlıklıkla beklediğiniz MÜSAMERE'İ FEVKALÂDE Şebzebaşı'nda MİLLİYET tiyatrosunda

YARIN AKŞAM

San'atkar **Naşit** Beyin

25 inci senei devriyesi şerefine

Darülmüslimi musiki heyeti ile

Artist **FAHRİ** Beyin ve ustadı **Şamram** hanımın müstehiren iştirakleriyle

Yaban Gülleri

Takliti volid 3 perde

Çelik Tabye

Facia 1 perde

Saz, tağanni, dueto, Çın baleti, monolog ve sairce Program pek büyüktür. Tafsilat el ilânlarındadır.

Eskişehir vilâyetinden:

Eskişehir-Kütahya tarıkının 2+333-3+583 inci kilometroları arasında ihzar olunacak 750 metro mikâp blukaj taşının beher metro mikâbı 432,5 kuruşun ve keza 750 metro mikâp kırma taşın beher metro mikâbı 481 kuruştan kapalı zarf usulile ve 30 kânunuevvel 930 tarihinden itibaren 18 kânunusani 931 pazar günü saat 15 kadar münakasaya vazedilmiştir.

Taliplerin bedeli keşfi olan 685125 kuruşun yüzde yedi buçuğu nisbetinde teminatı muvakkate akçası veya aynı miktarda muteber bir Banka mektubu ve yahut istikrazı dahili tahvilâtı ita eylemeleri.

Ve ihzar olunacak taşların ocakları ve mesafeleri hakkında fazla malumat almak isteyenlerin Nafia Başmühendisliğine ve yevmi ihalede vilâyet daimî encümenine müracaat edilmiş lüzumu ilân olunur.

Hiç beklenilmediği bir zamanda birdenbire zengin olmak ancak **Tayyare piyango** bileti almakla kabildir. Onun için:

TAYYARE PİYANGOSU

BİLETİNİ ALINIZ.

6 NCI KEŞİDE 11 KÂNUNUSANI 1931 DEDİR

Büyük İkramiye 200.000 Liradır

Ayrıca "50,000,, "40,000,, "25,000,, "10,000,, lirahk ikramiye ve "100,000,, Lirahk bir Mükâfat vardır.

Samsun nafia baş mühendisliğinden:

1 — Çarşamba kasabasından geçen Yeşil ırmak üzerinde inşa edilen beton arma köprü ayaklarına keşifnamesine tevfihan yapılmış anrojman ameliyatı 5766 lira 19 kuruş ile münakasa ve ihale kânununa tevfihan 29 kânunuevvel 930 tarihinden itibaren kâsanı 931 17 ci cumartesi günü saat 16 da kapalı zarf usulile tale edilecektir.

2 — Münakasaya iktidarı malisine ve hüsnü haline itimat edenler kabul ve talip olanlar % 7,5 hesabile depozito veya banka teminatı olarak teklif mektubu verecektir.

3 — Şeraiti münakasayı anlamak ve fazla tafsilât almak isteyenlerin nafia dairesine müracaatları.

İstanbul deniz ticareti müdürlüğünden:

Müdüriyetimizce yirmi ilâ yirmi beş ron benzini kapalı zarf usulü münakasa ile satın alınacaktır. Vermek isteyenlerin teklifnamesini havi ve üzerinde isim yazılmış ve mühürlenmiş bir zarf ile 562,5 lira teminatı muvakkateye ait Malsandığı makbuz ilmi haberini veya hükümetçe muteber Banka kefaletnamesini muhtevî diğer bir zarf birincisi ikincisinin içinde olduğu halde yevmi münakasa olan 931 senesi Kânunusani'nin 5 inci pazartesi günü saat 15 e kadar Müdüriyete vermeleri ve her gün Müdüriyet idare şubesine müracaatla şartnamesinin sureti musaddakasını almaları dördüncü defa olarak ilân olunur.

Gayri Mübadiller takdiri kıymet komisyonundan: Esas istihkakları otuz bin liradan yüz bin liraya kadar

rin ellerindeki karar suretleriyle 4 kânunusani 930 pazar günü saat 10 dan itibaren Galatada Danis

Niçin, Türkiye Diş Tabipleri Cemiyeti; Bioks Diş Macunu ile fırsatını tavsiye ediyor?

1 — ÇÜNKÜ: Bioks Diş Macunu, oksijen sayesinde istihzar olunan yegâne diş macunudur. Oksijen ise en mükemmel bir maddi taassüftür.

2 — ÇÜNKÜ: Bioks Diş Macunu dişçilik ilminin icap ettirdiği bilmimum mevaddı muhtevirdir.

3 — ÇÜNKÜ: Bioks Diş Macunu, dişlerin çürümelerini meneder, dişleri beyazlatır ve güzelleştirir, diş etlerini takviye ve nefesi tatir eder.

4 — ÇÜNKÜ: Kavaiidi sıhiyye dalresinde imal olunan diş fırçaları takım ve her fırça çifte ambalajda hıfzedilmiştir. Kılıfların cinsüşekli dişlerin mükemmelen temizlenmesini temin eder.

BIOKS DIŞ MACUNU

Lekesiz bir beyazlıkta ve son derece köpüklüdür.

Erzak

Ve levazımı saire münakasası

Yüksek Orman Mektebi Rektörlüğünden:

Büyükdere Bahçeköyünde kain yüksek orman mektebile Orman Ameliyat mektebinin mayıs 931 gayesine kadar bakıyesi erzak ve levazımı saire ihtiyacı kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur.

Taliplerin şartnamelerini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için de yevmi ihale olan 7. kânunusani 931 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 de defterdarlık binası dahilinde müessesatı iktisadiye mübayaat komisyonuna gelmeleri ilân olunur.

Istanbul P. T. T. B. müdirliğinden:

Muhtelif eb'atta 2450 adet telgraf direği münakasas aleniye suretile münakasaya vaz edilmiştir.

Münakasa 19-1-931 tarihinde saat on dördte yapılacaktır. Taliplerin teklifnameleri % 7,5 nisbetindeki teminatı muvakkatı baş müdiriyyette müteşekkil komisyona tevdi etmeleri ve şartnameyi görmek isteyenlerin her gün baş müdiriyyet kalemine müracaat eylemeleri ilân olunur.

Istanbul gümrükleri muhafaza müdiriyyetinden:

1 — Gümrük muhafazasının 4 numaralı muşon bazı teferrüatı ile kazan tamirâtı 20 gün müddetle açık kırdırmaya konulmuştur.

2 — Şartname, sureti musaddakaları muhafaza müdiriyyetinden alınacaktır.

3 — Kırdırma muhafaza müdiriyyetinde 931 senesi ikinci kânunun 14 üncü çarşamba günü saat 17 de icra edilecektir.

4 — İsteklilerin şartnamesini alarak muvakkat güvenmelerile teminat birlikte belli gün ve saatte müdiriyyette hazır bulunmaları.

Urfa Vilâyetinden:

Kapalı zarf usulile münakasada bulunan Urfa - Diyarıbekir yolunun 118 inci kilometrosundaki (Kertes) deresi üzerinde yeniden inşa olunacak (11207) lira bedeli keşifli iki gözlü kemerli kârgir köprüünün inşasına münakasa müddetleri zarfında talip bulunamadığı anlaşılmasına binaen münakasasından sarfınazar ve 15 kânunuevvel 930 tarihinden itibaren bir ay zarfında talip çıkarsa pazarlıkla ihalesi takarrür eylemiştir. Taliplerden şartname ve münakasa kaimesini görmek ve daha fazla izahat almak arzu edenlerin Urfa vilâyeti daimi encümenine müracaat eylemeleri ilân olunur.

3,000 adet hasır süpürge

Tütün inhisarı Umumi Müdürlüğünden:

Mevcut nümunesi veçhile 3,000 adet hasır süpürge idaremlize pazarlıkla satın alınacaktır. Talip olanların 50 lira teminat akçeleriyle beraber 10 kânunusani 931 cumartesi günü saat 10 da Galatada Mübayaat komisyonuna müracaatları.

İLERLEMEK İSTEYEN GENÇLERE

Tenzilâtan istifade ediniz

Amelî akşam dersleri - Zengin kütüphane - Tenis ve her türlü spor yerleri ve jimnastik dersleri - Sıcak ve soğuk banyo - Konser, tiyatro ve salon eğlenceleri - İlim konferanslar - Azalara mahsus ucuz yatakhane ve lokanta.

Senelik tenzilâtli ücret müddetli yalnız 26 kânunuevvelinden 7 kânunusaniye kadar

Fazla malûmat için atıdaki adreslere müracaat:

Y. M. C. A.

ve Amerikan Lisan ve ticaret dershaneleri

Istanbul şubesi Beyoğlu şubesi
Alemdar caddesi No 23 Kabristan sokak No 42
Telefon: İstanbul 1737 Telefon: Beyoğlu 3300

Istanbul gümrükleri muhafaza müdirliğinden:

1 — Motör için 20 gün müddetle ve kapalı zarfla 200-300 ton benzin satın alınacaktır.

2 — Benzin sureti, 20 derecede 720-725 sikleti izafizde olacaktır.

3 — Şartname sureti musaddakaları Ankara'da gümrükler levazım müdiriyyetinden ve İstanbul'da muhafaza müdiriyyetinden istenecektir.

4 — İhale 931 senesi ikinci kânun 14 üncü çarşamba günü saat 15 te gümrükler muhafaza müdiriyyetinde olacaktır.

5 — İsteklilerin şartnamesini alarak bu işle alakadarların meşguliyetini gösteren ticaret odasına kayıtlı ve serikseler şirket ve saiki ve bir müesseseyi temsil ettikleri takdirde vekâletname ve muvakkat güvenme teminatları ile beraber belli gün ve saatte müdiriyyetteki komisyonda hazır bulunmaları.

Askerî fabrikalar umum müdürlüğünden:

8 Kalem taban demiri

21235 Kilo çinko levha

19-1-931 tarihinde kapalı zarfla münakasası yapılacak ilân edilen balâda yazılı iki kalem malzemeyi Hakimiyeti Milliye gazetesi müddeti muayenesinde neşretmediğinden şartnamenin müddetlerinde tadilat yapmağa mecburiyet görülmüştür. Bu sebeple münakasasının 31-1-931 tarihine tehir edildiği ve tadilatı görmek isteyenlerin Ankara'da Merkez Satın Alma komisyonuna ve İstanbul'da Askerî Sanatlar mekteib müdiriyyetine müracaatları.

Istanbul menkul kıymetler ve kambiyo borsası ve Osmanlı Bankası Komiserliğinden:

27 Eylül 1930 tarihli ve 1726 numaralı kanuna tevfiikan İstanbul'da Bankalar konsorsiyomu tarafından Osmanlı Bankasına çek olarak teslim olunan isterlinlerle bunların mukabilinde mevkiî tedavüle çıkarılan ihtiyat evrakı nakdiye miktarını mübeyyin on dördüncü tebliğ.

1 — Döviz vaziyeti

1 — 24-12-1930 tarihine kadar Konsorsiyomca Osmanlı bankasına çek olarak teslim edilmiş olan £ 1076000 —

2 — 24-12-1930 dan 31-12-1930 tarihine kadar Konsorsiyomca Osmanlı bankasına çek olarak teslim edilen £ 87000

3 — Hafta zarfında istirdat olunan —

4 — Aradaki fark —

5 — 31-12-1930 tarihine kadar teslimat £ 1163000 —

2 — İhtiyat evrakı nakdiye vaziyeti

Yukardaki birinci madde mucibince isterlin teslimatı mukabilinde mevkiî tedavüle çıkarılmış olan ihtiyat evrakı nakdiye T. L. 11084260.43

Yukardaki ikinci madde mucibince hafta zarfında isterlin teslimatı mukabilinde mevkiî tedavüle çıkarılan evrakı nakdiye T. L. 896361

Yukardaki üçüncü madde mucibince hafta zarfında istirdat olunan isterlinlere mukabil lade olunan evrakı nakdiye —

Yukardaki dördüncü madde mucibince aradaki fark —

Yukardaki beşinci madde mucibince 31-12-1930 tarihine kadar mevkiî tedavüle çıkarılmış olan ihtiyat evrakı nakdiye yekünü T. L. 11980621.43

27 Eylül 1930 tarih ve 1726 numaralı kanuna tevfiikan keyfiyyet Maliye vekâleti namına tebliğ ve ilân olunur.

1726 Numerolu 27 Eylül 1930 tarihli kanunun

tatbiki dolayisile vaki olan ihtiyat Evrakı

Nakdiye ve Döviz Giriş ve Çıkışları

31 1ci Kânun 1930 tarihindeki vaziyet

1° — Döviz Giriş ve Çıkışları

24 — 1 ci Kânun 1930 tarihinde mevcut evvelki bakıye £. 1.076.000 —

Tahsil edilen yahut hafta zarfında tahsil edilecek olan Dövizler 24/12 — 31/12 tarihine kadar £. 87.000

Hafta zarfında çıkan Dövizler —

Fark 87.000 —

31-1 ci Kânun 1930 tarihinde Osmanlı bankası yedindeki Dövizler yekünü £. 1.163.000.—

2° — İhtiyat Evrakı Nakdiye Giriş ve Çıkışları

Çıkan Evrakı Nakdiyenin 24-1 ci Kânun 1930 tarihindeki bakıyesi T. L. 11.084.260.43

Hafta zarfında çıkan Evrakı Nakdiye 24/12 — 31/12 tarihine kadar T.L. 896.361

Hafta zarfında giren Evrakı Nakdiye —

Fark 896.361 —

Çıkan İhtiyat Evrakı Nakdiyenin 31-1 ci Kânun 1930 tarihindeki yekünü T. L. 11.980.621.43

Osmanlı Bankası

KARON Alman Kitaphanesi
Beyoğlu Tünel meydanında 523

Yeni sene münasebetile

Columbia FABRİKASININ

Piyasaya çıkardığı yeni plâkları umum

Columbia bayilerinde arayınız

MAKBULE ENVER H. in 18574 numaralı

Sevdalı Gözlerle

ŞU KIZI BANA VERMİYORLAR

GÜZİDE HANIMIN 18578 numaralı

Şirazlı - Gül ezerler

ULVIYE HANIMIN 18581 numaralı

Aman yar - Neva gazel

MUGANNI HAMİT BEYİN 18576 numaralı

Urfa Gazeli - Ali Dayı

Kendi kendine uraş olmak bir zevktir. Kolay ve yüzün cildini tahriş etmeden uraş olmak isterseniz, daima meşhur:

Kartallı "NİESO,"

uraş bıçaklarını kullanınız. Bir tecrübe her vakit kullanmak için kâfidir. Cinsinin mükemmeliyetine rağmen fiyatı pek ucuzdur. Taklitlerinden sakınmak için "KARTALLI NİESO," markasına dikkat ediniz. Zira bunlar bıçağın mükemmeliyetine teminattır.

Nieso

Türkiye için umumî vekili: İstanbul Fincancılar Arslan Fresko Han 16-17 numarada "VİTALİ İ. SALTİ," Telefon: İstanbul 3933. Posta kutusu: İstanbul 703. Telegraf: Kartal İstanbul.

İSTANBUL VİLAYETİ

DEFTERDARLIK İLÂNALRI

Satılık çivi İstanbul İskân Müdiriyyetine ait Sirkeçide Gülbenkyan hanında mevcut muhtelif No. larda tahminen 6417 okka çivi satılıktır. Tahmin edilen bedeli 514 liradır. Görmek isteyenler İskân Müdiriyyetine ve müzayedeye iştirak için de 7 kânunusani 931 çarşamba 15 Defterdarlıktaki satış komisyonuna müracaatları (M 459)

Devlet Demiryolları idaresi ilânları

10000 M oksijenin kapalı zarfla münakasası 19-1-931 Pazartesi günü saat 15te Ankara'da Devlet Demiryolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını aynı günde saat 14,30a kadar komisyon katipliğine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini beş lira mukabilinde Ankara'da ve Haydarpaşada idare veznelerinden tedarik edebilirler.

Devlet demiryolları umumî idaresinden:

Haydarpaşa ve derince limanlarına mahsus 1004 numaralı tarihinin 11 ci maddesi tadil edilmiştir. Mezkûr tadilata nazaran şimendiferle nakledeilen veya nakledilecek olan kömür ve maden filizleri gibi bazı mevadın Derince'de açık arazide işgal edecekleri yerden icar bedeli olarak beher metreurmaabandan beher ay için maktuan (40) kuruş alınacaktır.

Kütahya orman müdirliğinden:

Kütahya vilâyetinin Gediz kazası dahilinde vaki Karapınar devlet ormanından kat'î işletme planı mucibince ve senevi 1610-288 metre mikâp katolunmak şartile beş senede 8051-440 metre mikâp gayrı mamul kara ve sarı çam eşçarı beher metre mikâbı 661 kuruş bedelle olbapdaki şartname ve mukavelenamesinde münderiç seraiti mevzua dairesinde 28-1-931 tarihine müsadif çarşamba günü saat 15 de ihale edilmek üzere 31 gkn müddetle ve kapalı zarf usulile müzayedeye konulmuştur. Müzayedeye 661 numaralı kanun ahkâmı umumiyesi dairesinde ıera edilecektir. Talip olanların bir senelik bedelin yüzde elli nisbetinde depozito veya teminat mektubu ile şeraiti teahhüdiyyeyi ifaya vaziyeti maliyeleri müsait olduğuna ve orman işini başarabilecek malûmat ve kudrete malik bulduklarına dair ticaret odasından musaddak vesaili ihtiva eden teklifnameleri birlikte Kütahya orman müdiriyyetinde müteşekkil müzayedeye ve ihale komisyonuna ve mukavele ve şeraiti anlamak isteyenlerin de eyyamı müzayedede Gediz orman idaresile Kütahya, Eskişehir, İstanbul, Ankara orman müdiriyyetleriyle İktisat vekâleti orman müdiriyyeti umumiyesine müracaat eylemeleri ilân olunur.

Ticaret İşleri Umum Müdürlüğünden:

30 ikinci teşrin 330 tarihli kanun hükümlerine göre Türkiye'de iş yapmağa izinli bulunan Belçika tabliyyetini baiz (Kompani Öropeen de taba sosyete anonim Belj) Şirketi bu kerre müracaatla Türkiye muameliyatını tatil ve tasfiye muameliyatına (Jorj Davro) efendiyi tayin eylediğini bildirmiş olmakla mezkûr şirketle alakası bulunanların muameliyye ve icabında İstanbul mntakası Ticaret Müdürlüğüne müracaat eylemeleri ilân olunur.

TAVILZADE VAPURLARI

İzmir postası

Saadet

vapuru Her Pazartesi akşamı saat

17 de Sirkeçiden hareketle Gelibolu, Çanakkale, doğru İzmir'e azimet ve Çanakkaleye uğrayarak avdet edecektir.

Yolcu bileti vapurda da verilir Adres: Yemişte Tavilzade biraderler telefon: İstanbul 2210

SEYRİSEF

Merkez acenta: Galata Başında Beyoğlu 236 acentesi: Sirkeçide zade hanı altında. Te 2740

Pire - Iskender postası

(İzmir) vapuru 6 kânunusani saat 10 da Galata rıdan kalkarak çarşamba İzmir'e perşembe sabahı reye cumartesi sabahı deriye'ye varacaktır. deriye'den Pazartesi kalkacak Çarşamba Pire uğrayarak Perşembe İstanbul gelecektir.

Trabzon birinci postası

(CÜMHURİYET) vapuru 6 kânunusani saat 6 da Galata rıhtımından Zonguldak, İnebolu, Sinop, sun, Giresun, Trabzon, Rize, kalkanak, dönüştür Trabzon, Görele, Ünye, Samsun, Sinop, Zonguldak'a uğrayacaktır.

Ayvalık süratli postası

(Mersin) vapuru 6 kânunusani saat 17 de Sirkeçide Gelibolu Çanakkale Köprüsü, Edremit, Burhaneddin, Ayvalık'a kalkacaktır. Altınoluk'a da uğrayacaktır.

6 kânunusani saat 6 da Trabzon birinci postası yapılmaktadır. Badema bu on beş günde bir yapılmaktadır.

Yelkenci vapuru Karadeniz postası

Vatan vapuru ÇARŞAMBA günü saat 18 de Sirkeçide münden hareketle (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Sirmene ve Rize) şehirlerine azimet ve avdet edecektir. Tafsilat için Sirkeçide Yelkenci vapuru acentesine başvurun. Saat. Tel. İstanbul 1515

LLOYD TRIESTI

Limanımıza muvassalatı be Vapurlar

(DALMATIA) vapuru nunusani pazar (İtalya Yunanistan) dan

(STELLA DİTALYA) 4 kânunusani pazar (İtalya Yunanistan) dan.

Yakında limanımızdan gelecek vapurlar

(DALMATIA) vapuru nunusani pazartesi (Burgazada, Köstence ve Ödesa) dan

(STALLA DİTELLA) 8 kânunusani perşembe tam 10 da (Lloyd Ekspres) (Pire, Brendizi, Trieste) ye

(MERANO) vapuru nunusani perşembe (Selânik, İos, Pire, Patras, Ayasofya, Brendisi, Ankon, Fiume, nedik ve Trieste) ye

[COSULICH Line] kânunusani lüks vapurlarına edilecek (Smail ve Cenuk) ıka limanlarına gitmek üzere zilâli doğru biletlere Her nevi tafsilat için memhane (Lloyd Trieste) ser acentesine. Telefon 2127 veya Galata sabık Selânik bonmarşesi sindaki yazıhanelerine. Beyoğlu 2499 ve yahut Kızılda hanındaki yazıhaneye müracaat edilmesi. İstanbul: 235.

Denilebilir ki deniz taşımacılığında en hızlı ve en güvenli taşıma vasıtasıdır. Bu yüzden Fransız dev. ikinci derecede